

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Poštarji so proslavili 20-letnico revolucije

SVEČANOSTI SE JE UDELEŽILO TUDI 190 GORENJCIV

Več kot 5000 članov kolektivov PTT podjetij Slovenije in prebivalcev Bele Krajine se je minulo nedeljo udeležilo slavnostnega zborovanja v Crnomlju v okviru velike poštarske prireditve v počastitev 20-letnice revolucije. Ze v soboto so se zbrali v Beli Krajini bivši borci, poštarji, interneranci, vojni ujetniki in aktivisti. Z Gorenjske se jih je udeležilo okrog 40, ostali predstavniki gorenjskih PTT podjetij - bilo jih je 150 - pa so odšli na svečanost v nedeljo v zgodnjih jutranjih urah.

Dan pred praznovanjem so delegacije okrajnih podjetij PTT Slovenije po sprejemu v Dolenjskih Toplicah, odšle na Občice pri Starih žagah. Priredili so dvojne spominskih svečanosti, in sicer pred spominsko ploščo, kjer je bila med vojno komanda reledne postaje TV 15 in pa pred spomnikom komandanta Franca Roz-

mana-Staneta na Lokvah pri Crnomlju. V nedeljo se je po prihodu udeležencev ki so prišli z vlakom in dveh štafet, poštarske in planinske, pričelo na Gričku pri Crnomlju, partizansko srečanje. Po kulturnem sporedu so se člani kolektivov PTT podjetij Slovenije in številni prebivalci Bele Krajine zbrali na velikem slavnostnem zborovanju pred novo pošto v Crnomlju. Direktor skupnosti PTT podjetij je v svojem govoru med drugim dejal, da je zgraditev tega prvega poštnega poslopja na Dolenjskem hkrati tudi skromna oddolžitev prebivalcem Bele Krajine za njihov prispevek v narodovobodilnem boju.

Podjetja PTT Slovenije so sklenila podariti Crnomlju avtomatsko telefonsko centralo, ki bo že prihodnje leto omogočila boljše telefonsko povezavo Bele Krajine z ostalimi kraji v državi.

Po reorganizaciji prosvetno-pedagoške službe v našem okraju Dva medobčinska zavoda

Po reorganizaciji Okrajnega zavoda za prosvetno pedagoško službo smo v našem okraju dobili dva medobčinska zavoda. Na Jesenicah za področje jeseniške in radovljiške občine, v Kranju pa za kranjsko, trziško in skofjeloško občino. Omenjena zavoda bosta začela z delom 1. septembra letos. Oba sta samostojna in imata svoj organ družbenega upravljanja - Svet zavoda, ki ga bodo sestavljali predstavniki občinskih ljudskih odborov in predstavniki tistih družbenih organizacij, ki se ukvarjajo z vzgojo mladine. Tako bo mogoča dobra povezava z vsemi, ki skrbijo za vzgojo mladine. Novost novoustanovljenih zavodov je tudi v tem, da bosta zaposlovala poklicne pedagoške svetovalce in druge strokovnjake, n.p.r. psihologe, sociologe itd. Okrajni zavod je namreč delal predvsem s honorarnimi uslužbenci, kar je delo večkrat oviralo.

Nova reorganizacija prosvetno-pedagoške službe je v skladu z zakonom, ki ga je februarja letos sprejela Ljudska skupščina LRS. Zakon povzema vse tiste določbe splošnega zakona o šolstvu in smernice resolucije, ki se nanašajo na prosvetno pedagoško službo, obenem pa skuša zajeti in utrditi tiste novosti in značilnosti na področju te službe, ki jih zahtevajo novi pogoji. Omenjeni zakon o prosvetni pedagoški službi utrjuje instruktivno pedagoški značaj te službe, medtem ko je bila inspekcijska služba predvsem upravna kontrola.

Prosvetno pedagoška služba ima sedaj vrsto nalog, tako na primer pomagati prosvetnim delavcem pri njihovem vzgojno-izobraževalnem šolskem in izvenšolskem delu, skrbeti za nadaljnje izobraževanje in izpopolnjevanje učnega kadra, organizirati posvetovanja, seminarje, tečaje in hospitacije, sodelovati z družbenimi organizacijami v vzgojno-izobraževalnem delu, povezovali šole z družbenimi in gospodarskimi organizacijami v šolskem okolju in skrbeti za sistematično periodično izpopolnjevanje učiteljev ter strokovnih uslužbencev te službe.

Zakon postavlja pedagoško službo v komunio. Vendar ima ta služba tako obsežne naloge, da morajo imeti zavodi več dobrih strokovnih uslužbencev, ker bodo le tako mogli uspešno opravljati naloge za vse učnovzgojne ustanove. Zaradi tega sta bila tudi v našem okraju ustanovljena le dva medobčinska zavoda, namesto petih občinskih, ki ne bi mogli biti dovolj močni in tako povsem sposobni za uspešno delo.

Premalo socialnih delavcev

POMANJKANJE SOCIALNEGA KADRA OVIRA USPEŠNEJŠI RAZVOJ SOCIALNE SLUŽBE

V kranjski občini imamo dokaj dobro razvito socialno službo, čeprav se odesek za socialno varstvo pri Občinskem ljudskem odboru

Kranj (prav tako kot ustrezni odeski pri vseh občinah) bori s precejšnjimi težavami, predvsem zaradi pomanjkanja socialnih delavcev. Temu pomanjkanju je vzrok predvsem to, da je ta poklic dokaj nov in da ustrezne šole obstajajo v Sloveniji šele nekaj let. To je tudi največja ovira, da v Kranju še ni mogoče ustanoviti socialnega centra, čeprav bi bil nad vse potreben in so drugače dani pogoji za njegovo delovanje.

Pri upravnem organu - odesku za socialno varstvo ObLO Kranj - delujeta sedaj še dva sveta: svet za socialno varstvo in svet za varstvo družine, ki se redno sestajata in skušata sproti reševati posamezne socialne probleme na območju naše občine.

Socialni delavci imajo delo razdeljeno na pet referatov: referat za skrbništvo, za varstvo družine, socialno varstvo, preventivno socialno varstvo in referat za zadeve invalidov in borec NOV. Vsak izmed omenjenih referatov združuje v svojem okviru še več različnih področij, tako na primer referat za varstvo družine posvojitve, rejništvo, alkoholizem, nemoralno življenje, nezakonska

rojstva; preventivno socialno varstvo zajema še mladinsko prestopništvo, v okviru referata za socialno varstvo pa obravnavajo stare in dela nezmožne občane in dodeljujejo enkratne in stalne podpore.

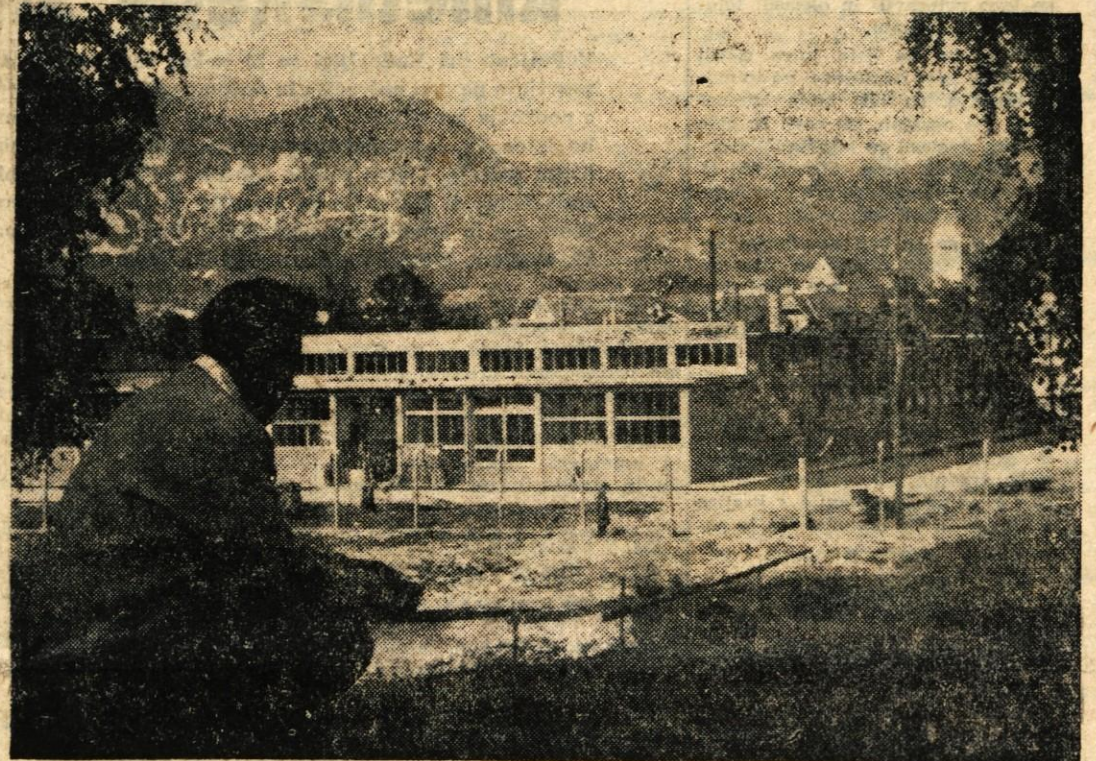
Cerprav v naši družbi mnogih socialnih problemov, ki so vznikli takoj po vojni, skorajda ni več, pa se ob našem hitrem vsestranskem, posebej še gospodarskem razvoju potajajo novi negativni pojavi, pri katerih je nujna pomoč socialnih delavcev. Za ilustracijo naj navedem podatek, da so v dobrih sedmih mesecih letošnjega leta na odesku za socialno varstvo reševali 564 raznih primerov samo v okviru referata za varstvo družine.

Velike naloge pred kongresom

Pretekli ponedeljek se je na OLO Kranj v prostorih Okrajnega komiteja sestel sekretariat OK LMS. Tokrat so na seji razpravljali o nekaterih kadrovskih vprašanjih in o pripravah na kongres Ljudske mladine. Razprava je pokazala, da bo potrebno v prihodnje posvetiti posebno skrb tekmovanju, ki ga je razpisal Okrajni komitej v počastitev 7. kongresa. Po nekaterih komunah je delo že steklo, medtem ko bo v prihodnje potrebno pospešiti aktivnost še po nekaterih centrih. Na seji so razpravljali tudi o bližnji kadrovske brigadi, ki bo odšla na avtomobilsko cesto Bratstva in enotnosti. Sklenili so, da bo v septembru poseben sestanek plenuma po vprašanjih 7. kongresa.

ŠE LETOS ALBUM »SVET MED VRHOVI«

Pri slovenski Državni založbi bo izšla še letos planinska knjiga pod naslovom »Svet med vrhovi«, v kateri bo mojster planinske fotografije Jaka Čop objavil 104 doslej še neobjavljene posnetke z naših planin. Album je opremil arhitekt Vlasto Kopač. Jaka Čop, ki je priznan planinec in odlični planinski fotoamater, bo s svojim albumom slahernega popejal v prelepi gorski svet Karavank in Julijcev.

Preteklo nedeljo so v Lescah odprli nov obrat tovarne »Veriga« za izdelovanje sidrskih verig

Vse govori v prid novih sort žit

Letošnja žetev je končana, sedaj pa že tečejo priprave na jesensko setev

Letošnja žetev je bila na Gorenjskem končana pravočasno. Slabo vreme je le delno oviralo. Pač pa so povzročile na žitih precejšno škodo neugodne vremenske razmere pred samo žetvijo, zaradi katerih so poleg predvsem stare domače sorte. Kljub temu, da so dobro vidne vse pozitivne lastnosti intenzivnih avstrijskih in italijanskih sort, ki jih pri nas uvajamo, saj razen dobrega donosa tudi ne polegajo, je bilo letos na žitnih poljih (na Gorenjskem je bilo zasejanih z žiti približno 5000 ha polja) še vedno okoli 45 odstotkov starih domačih sort. Vsa ta žita so letos močno polegla in je bila žetev zato zelo zamudna pa tudi veliko žita je šlo v izgubo. Nasprotno pa so avstrijske in italijanske sorte odporne

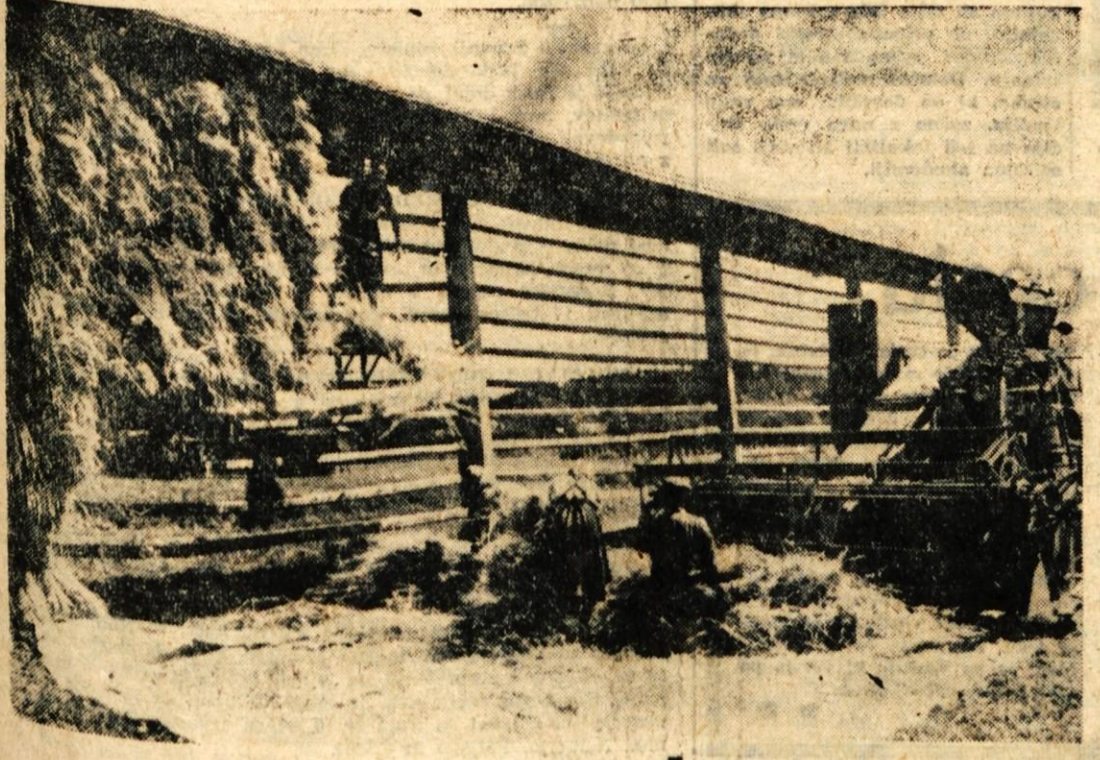
proti nevihtam in ne polegajo, seveda, če so pravilno gnojene in oskrbovane. Po približnih podatkih je bil letošnji povprečni donos 30-35 centov na hektar. Na ekonomiji Kranj pa so na primer pridelali na površini 5 hektarjev in pol po 4020 kg pšenice Leonardo, kar priča, da so bila od povprečja tudi velika odstopanja. Žetev je bila v glavnem opravljena s kombajni, ki jih kmetiči proizvajalci vedno rajši uporabljajo. Ker gorenjske kmetijske zadruge se nimajo dovolj teh kmetijskih strojev za kritje vseh potreb, so kmetijske zadruge že zaprosile za kredite za nabavo novih kombajnov. Mnogi kmetje, ki niso prišli na vrsto med žetvijo, mlatiijo s kombajni kar pri kozoletih. Obenem, ko pregledujemo uspehe letošnje žetve, že lahko govorimo tudi o pripravah na jesensko

setev, ki so v polnem teku. Strokovni vodje kmetijskih zadrug so imeli že pred časom v Kranju seminar, na katerem so zvedeli za osnovne značilnosti posameznih sort žit in si tudi ogledali posevke. Tako so lahko spoznali najboljše sorte pšenice in ječmena, ki pri nas dobro uspevajo. Zadruga so obveščene o možnosti nabave semen in o osnovnih pravih letošnje kooperacije ter sedaj sklepajo pogodbe s kmetijskimi proizvajalci. Zadruga bodo seveda pri nabavljanju semen izbirale samo med petimi intenzivnimi avstrijskimi in italijanskimi sortami.

Obnova upravnega poslopja

Jesenice - Zelezarni Jesenice primanjkujejo upravni prostori. Ker novih upravnih poslopij ni mogoče graditi, so se odločili za nadzidavo, preureditev in modernizacijo že obstoječih upravnih prostorov. V teh dneh bo dograjeno upravno poslopje energetske vzdrževalne ekonomske enote, ki so ga za eno nadstropje dvignili,

preuredili in modernizirali. V gradnji je tudi ureditev upravnega poslopja ekonomske enote Topilnice, medtem ko je v načrtu gradnja poslopja za oddelek Tehnične kontrole. Vsi obnovljeni objekti bodo tudi povečani, zato bodo trenutno ustrezali potrebam posameznih ekonomskih enot.

Tudi kmetje v Naknem radi žanjejo in mlatiijo s kombajni

OBRAZI IN POJAVI

Dva obraza „resnice“

Jean je umetnik! In danes, v časih literarnih in umetniških »izmov«, je pač tako, da so umetniki »izbranci« svet zase, da je njihova umetniška individualnost sveta stvar in, da umetniki »izbranci« bolj ali manj nosijo brade, popivajo po krcmah in ustvarjajo. Svet, v katerem žive, jih utestjuje, v njem se ne znajdejo zaradi izrednega tempa sodobnega življenja. Vizija atomske vojne, ki jih nenehno spremlja in ljudje po prihodnjih letih, ki bodo taki ali taki okostnjaki, dela njihovo življenje breziljno. Kajne, do-

lej sem že skoraj vse uganil. Vidite, to je umetniški svet nekaterih »izbrancev«. Ob vsem tem pa obstaja v življenju teh ljudi še čisto navaden in vsakdanji svet, ki ga nekateri izbranci zanemarijajo in izločajo. Vse lepe stvari se srečujejo tudi z vsakdanjimi - to gre na primer takole, da ima

umetnik tudi ženo, da ima umetnik tudi otroke in slabo stanovanje, in da nima službe, da mora preživljati družino... Vidite, s tema dvema svetovoma se srečuje tudi Jean, ki ni Jean, ampak sem mu nadel nekoliko romanizirano ime, ker Pariz ljudje Jeanovega kova, »obrajtajo«. Jean ni nikjer v službi. Človek, ki ustvarja, rabi časa za to. Ustvarjanje - to ni tako natolecavanje, kakršnega počnem jaz za pisalnim strojem, to so stvari, ki ostanejo rodovom in se s stoletji stope v kulturo naraja. Jean dela tako kot vsi tisti »izbranci«, o katerih sem govoril ob začetku: zanemarijajo dom, ne dela, za otroke ne skrbi, skratka - pravi »izbrancev«. To je medalja z ene strani, zdaj pa medalja z druge. Osebo mislim, da je bistvena umetnikova lastnina, človečnost. Nikoli bi se ne mogel spoprijazniti z lažnim Jeanovim humanizmom. V svojih pesmih in novelah meče ljudem v obraz njihove izkrljivne sence, pripoveduje o zlaganosti tega sveta, obenem pa doma pušča v nemar ljudi, ki so mu blizu, ki so njegova kri, Nikoli ne morem razumeti, da Jean lahko popiva in kvanta, da je lahko tako strašno prostaški in plehek, da pa je v svojih delih nekaj povsem drugega in da celo pamet človeštvu soli. In trenutno so to celo delovni ljudje...

Vse sem povedal, kar sem nameraval. Lahko bi napisal razpravo - vendar se skoraj ne izplača. Povedal sem malce okorno vse, kar sem mislil, in tudi za kanček resnice je v tem.

OPOZORILO V KLANJU

Pred dvajsetimi leti - 23. avgusta 1941 - je okupator v Kranju obesil borca Kranjsko-tržiškega bataljona Milorada Stošiča. Nemci so napisali na lepake, naj bi bilo to opozorilo vsem gorenskim partizanom. Toda ta dogodek ni zadržal upornikov, da bi se vrnili iz gozdov, marveč je še potrdil prepričanje, da je samo boj edina pot do osvoboditve.

ŠKOFJELOŠKI MLADINCI

Škofjeleški mladinci, organizirani v SKOJ, so večkrat v času okupacije pokazali svojo sposobnost in pogum. Prvo večjo akcijo so zabeležili 23. avgusta 1941. leta. Nemci so z veliko upornostjo in propagando pripravljali ustanovitve njihove politične organizacije Wehrmannschaft. Ljudje, kot so si oni zamislili, naj bi se množično in svečano vpisovali v to organizacijo. To so pripravljali za nedeljo, 23. avgusta. V ta namen so lepo pripravili in okrasili telovadnico v Puštalu.

Toda, ko so tisto jutro začeli prihajati prvi udeleženci na to manifestacijo, so bili hudo izenačeni. Po ograjah, po cesti in celo v sami dvorani so bili lističi z gesli OF. Tudi drog, kamor naj bi slovesno dvignili nemško zastavo, je bil neuporaben.

Nemci so se bili nevidnega sovrznika, kajti nikjer se niso čutili varne. Zato so kar sami razpoldi prihajajoče ljudi in trenutno pozabili na svojo organizacijo.

AROJ - SROJ

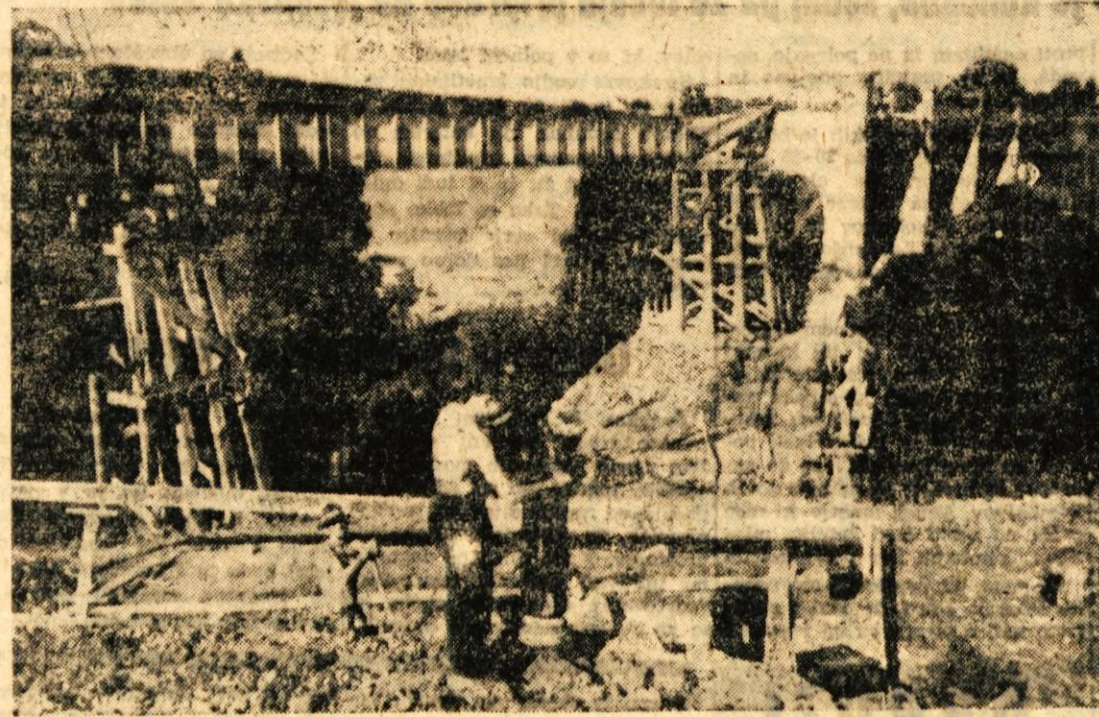
Dne 23. avgusta 1922 je bila v Beogradu ustanovljena konferenca nove organizacije - Zveze delavske mladine Jugoslavije s kratico USA SROJ. Ta organizacija je na-

Nesreče

Lažja prometna nesreča
Kranj, 20. avgusta - Danes približno ob 9.45 uri je prišlo na križišču pred Staro pošto v Kranju do lažje prometne nesreče.

V trenutku, ko je mercedes, ki ga je upravljal neki nemški državljan zaviral, je v njegov zadnji del rahlo trčil Fiat 600 S-17523. Škode je bilo za okoli 15.000 dinarjev, medtem ko telesnih poškodb ni bilo.

M. Z.

V Skofji Loki so naposled le pričeli popravljati most na cesti, ki pelje iz železniške postaje do mesta

NAŠ RAZGOVOR

Turizem na Jezerškem dostojno utira pot. Vsek dan je več turistov, domačin in tujih. Prav gotovo bo novo »Planšarsko jezero« privabilo v dolino pod Grinjavcem še več obiskovalcev. O turističnih perspektivah na Jezerškem mi je pripovedoval predsednik turističnega društva tovarš Krč.

»Poletna turistična sezona bo kmalu za nami, zato se sedaj z vso naglico pripravljamo na zimsko turistično sezono. Načrt dela za naslednje mesece smo si že pripravili. Med drugim načrt predvideva, da bomo zgradili no-

vo alpsko smučarsko progo. Dokončen program za zimsko sezono bomo izdelali na enem od prihodnjih sestankov našega društva, na katerega bomo povabili tudi predstavnike Gorenjske turistične zveze in Turistične zveze Slovenije. Tu bomo povedali vse negativne in pozitivne strani s področja turizma na Jezerškem.»

»Kaj bo vaša osnovna turistična dejavnost v zimski sezoni?«
»Prav gotovo smučanje, saj imamo za ta šport največ možnosti. Omenim naj samo to, da imamo za Češko kočo veskozil

snež in prav sedaj so tu na treningu naši najboljši skakalci. V kratkem pa pričakujemo še ostale smučarje, alpske vozače in tekače.»

»Imate še kakšen poseben načrt?«

»Računamo, da bomo izdali turistični prospekt o Jezerškem. Pripravljeno imamo skoraj vse, le še naslovna fotografija za prospekt nam manjka.»

»Cesta od Preddvora do Jezerškega je silno slaba. Kaj menite, ali jo bodo kaj popravili in asfaltirali?«

»Drži, da je cesta najslabša, in prav to odbije marsikatero turista. Obljubljamo nam je dolgo, da bodo cesto uredili, vendar ostaja vedno pri obljubah. Sedaj smo začeli kar sami zbirati denar, računamo pa, da bo nekaj prispevala občina, nekaj pa republika. Menim, da bi morali cesto na Jezerško že zdavnaj asfaltirati, saj po njej stalno vozijo redni in izredni avtobusi ter številna druga vozila. Prav zaradi tega, ker cesta še ni asfaltirana, je na vozilih, ki vozijo po njej, vedno precej okvar.»

M. Z.

Ljudje in dogodki

Brandenburška vrata

Med redkimi znamenitostmi so Brandenburška vrata prestala vojno pustošenje z manjšimi praskami in sledovi zrn, da bi po vojni postala glavno znamenje za razdeljeno nemško glavno mesto in Nemčijo. Ves povojni čas so bila ta vrata bolj ali manj priprta, tako da je prepričanje med Vzhodom in Zahodom prihajalo skozi njih, dokler jih niso Vzhodni Nemci 13. avgusta zaprli in zavarovali z bodočo žico. Razen 25 milj dolgega zidu, ki loči Nemce na obeh straneh reke Elbe, in katerega so krestili z novim »kitajskim zidom«, so Brandenburška vrata do nedavnega pomenila edino povezavo, kjer so prihajali v stik Nemci iz Vzhoda in Zahoda. Poostrejeni predpisi za prehod čez mejo v Berlinu pa so napravili takšen stik med Nemci vsaj za prvi čas skoraj nemogoč. Berlin je bil že večkrat po vojni prizorišče napetih nasprotij in dramatičnih zaostritev, ki so kot pojav hladne vojne prihajali do polnega izraza prav v nekdanjem nem-

škem glavnem mestu. Ta pojav sam po sebi ne bi bil nenavaden, če pri tem ne bi odkrival nevarne resnice, da je berlinski spor največji kamen spotike med Vzhodom in Zahodom. Najbrž pa zaostritev v Berlinu ni zadnja, kajti težko je verjeti, da je Berlin edini razlog za spore med vesilami. Ni ta problem, ki so ga spravili pod skupni imenovalec »berlinske krize«, samo berlinski ali nemški, kajti že dolgo je znano splošno stališče, da z berlinskim sporom ni ogrožen samo Berlin ali Nemčija. Ogrožena je s tem vsa Evropa in posredno tudi vse človečanstvo, ki upravičeno zahteva, da v berlinskem sporu najdejo vesile razumljivi jezik.

Kakor vsak pojav, ki odloča o odnosih med Vzhodom in Zahodom, ima tudi berlinski problem dve različni razlagi. V luči teh razlag ga tolmačijo različno na Vzhodu in Zahodu, in to daje temu problemu obeležje blokovskih nasprotij. Zah. države trdijo, da je odločba vzhodnonemške

vlade v nasprotju z mednarodnimi predpisi in ruši status Berlina. Zahodne države obtožujejo vlado Vzhodne Nemčije, ki pa za njih ne obstaja. Zato so vsi njihovi protesti namenjeni Sovjetski zvezi, ki je dolžna, da skrbi za izvajanje okupacijskih določb na področju Vzhodne Nemčije. Oblasli Vzhodne Nemčije pa so poostreli promet na meji in s tem prekršile mednarodni sporazum. Dolžnost Sovjetske zveze je, po njihovem mnenju, da to prepreči.

Na Vzhodu dobivajo razlogi za trenutno berlinsko krizo povsem drugačno razlago. Sovjetska zveza je priznala Nemško demokratično republiko za suvereno državo. Pripravljena je, da nanjo prenese pristojnosti in pravice, ki jih je po vojni dobila zase. Vojna se je že dolgo tega končala, razmere so se spremenile, in dejstvo je, da obstajata dve nemški državi. Sovjetska zveza je priznala obe nemški državi. Nihče pa ji ne more preprečiti, da pravice prostovoljno prenese

na vzhodnonemsko vlado. V takšnem konglomeratu razlag in medsebojnih obtožb, kdo krši mednarodne sporazume in določila, poteka zadnje dni berlinska kriza v znamenju treznega preudarjanja izjav in bolj umirjenih besed. Prevladujejo dobri znaki, da se bodo pogajanja o berlinskem problemu morali lotiti iz nujnosti, čeprav se razgovori na Zahodu precej izogibajo. Johnsonov obisk v Berlinu in pošiljanje ameriških vojaških okrepitv v Zahodni Berlin, so prišli bolj kot moralna podpora, in ne kot izvalni poskus, da bi z orožjem odločili bitko v Berlinu. Ameriški podpredsednik je doberšen del časa posvetil za nagovarjanje kancera jeve odprave, da sprejema treznejša stališča. Psihološki moment Johnsonovega potovanja je doprinesel, da vojno razpoloženje v Adenauerjevem tabornu popusti in počasi splahni. To pa so dobri znaki, da bodo berlinski spor rešili z miroljubnimi sredstvi.

VI. republiški festival kmetijskega strojništva

V Poljčah pri Radovljici se že nekaj časa marljivo pripravljajo na eno največjih in najpomembnejših prireditvev s področja kmetijstva v zadnjih letih na Gorenjskem. Tu bo letos VI. republiški festival kmetijskega strojništva, ki ga prireja Glavni odbor Ljudske tehnike Slovenije s sodelovanjem Zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo LR Slovenije in kmetijskih organizacij. Pričel se bo v petek, 25. avgusta, končal pa v nedeljo, 27. avgusta.

Sodelovali bodo najboljši traktoristi in pionirji zadržniki iz vse Slovenije, ki so si na okrajnih tekmovalnih prireditvah najboljša mesta. Pričakujejo, da se bo festivala udeležilo tudi več najvidnejših strokovnjakov s področja kmetijstva, gozdarstva, tehnike in strojništva iz vse Slovenije.

SEPTEMBRA OBČINSKA FOTO AMATERSKA RAZSTAVA

Jesenice - Foto klub Jesenice pripravlja z ostalimi fotoklubi na področju jeseniške občine foto razstavo v počastitev 20-letnice ljudske vestaje. Občinska foto razstava bo prihodnji mesec na Jesenicah. Razstavljalji bodo fotografije iz NOB in z njimi obogatili občinski muzej revolucije, ki deluje v okviru Tehničnega muzeja. Bogata zbirka fotografij iz časa narodnoosvobodilne borbe bo primerna tudi za albume organizacij ZB.

Pričakujejo pa tudi nekatere politične in oblastvene predstavnike, kajti spričo vedno večjega pomena kmetijstva in uvajanja sodobne mehanizacije in agrotehnike v kmetijstvu, ima festival kaj več kot samo tekmovalni pomen.

Festival se bo pričel v petek z zborovanjem traktoristov v dvorani Kmetijske šole v Poljčah. V soboto, 25. avgusta, bo od 6. do 18. ure tekmovalje traktoristov in pionirjev zadržnikov v vseh disciplinah na zemljišču kmetijskega posestva Poljče. V nedeljo, 27. avgusta, pa bo ob 9. uri veličasten

NAGRADA ZA LJUBITELJE CVETJA

Turistično društvo v Kamniku je nagradilo lastnike zgradb in stanovanj, ki so posebno lepo okrasili okna in okolico hiš s cvetjem. Organiziralo je izlet v Novo Velenje in Celje, kjer so si nagradenci ogledali vse zanimivosti. Z izletom so bili zelo zadovoljni.

sprevod kmetijskih strojev, kjer bo prikazana vsa sodobna kmetijska mehanizacija. Nato bo zbor udeležencev. Podelili bodo več pokalov, plaket, diplom in nagrad. Najboljši s tega festivala se bodo udeležili tudi zveznega tekmovalja.

SORICA

SPREMENIA LICE

Zadnje čase v Sorico vedno pogosteje zahajajo turisti. Najraje se zaustavijo v gostilni »Pri pošti«. V prenovljenem gostinskem obratu z vrhom in teraso so gostje vedno dobro postreženi. Mnogo turistov in izletnikov pa nadaljuje pot naprej na Sorško planino, kjer tudi po več dni preživijo v prijazni planinski koči. Pot se vzpenja mimo šolekega poslopja, kamor se mimo dočijo v zadnjih dneh še prav posebno radovedno ozirajo. Hribovsko šolsko poslopje namreč pridno obnavljajo, urejajo prostore, pleskajo vrata in okna, urejajo kopalnico itd. To, da imajo elektriko, vodovod, svoj radio in zvočnik, vse to je za Goričane že stara stvar.

Mnogi menijo, da bi bilo prav, če bi postavili ob glavni cesti, ki vodi čez Sorico, nekaj klopi, kjer in odpočivali, pred njimi pa bi se bi se turisti z veseljem ustavljali razprostiral pogled na Porezen, Hoče, Lajnar, Drauh in druge vrhove, ki obdajajo Sorico.

Pravni nasveti

K. I. Naklo

Vprašanje - Ali ste kot absolventka (stari šole 22 let) upravičeni do otroških dodatk, ki ste jih do sedaj prejeli. Sprašujete, v primeru, da niste upravičeni do otroške dote, ali bi prejeli otroški dodatek, če bi se vpisali na kakšno drugo fakulteto kot redna študentka?

Odgovor - Po predpisih ste upravičeni kot absolventka prejemat otroške dotele v času, ki je predviden za absolventski staž, to je 1 leto po absolventurji na fakulteti, če medtem niste dopolnili 23. leta starosti. Po preteku tega časa vam pravice do otroškega dodatka ugasnejo.

Po določbah 20. člena uredbe o otroških dodatkih za otroke, ki se po dokončanem šolanju na eni fakulteti ali višji šoli ozir. akademiji vpišejo na kakšno drugo fakulteto ali višjo šolo oziroma akademijo, ne pripada otroški dodatek, dokler so na takem novem šolanju. Določbe veljajo tudi za otroke, ki po dovršitvi ene vrste študija, začno z novo vrsto študija na isti fakulteti ali višji šoli oziroma akademiji.

TE DNI PO SUETU

PRED BEOGRAJSKO KONFERENCO - Konferenca šefov in predsednikov vlad neblokovskih držav je vzbudila nemavavno zanimanje med jugoslovanskim prebivalstvom. Po vseh republiških prireditvah predavanja o pomenu konference neblokovskih držav.

VOJNA V RODEZIJU - Po poročilih iz severne Rodozije dobivajo sponadi kolonialnih čet in policije z domačim prebivalstvom obliko nenapovedane vojne. V Severno Rodozijo prihajajo novi kontingenti čet in vojaškega materiala, po poslednjih vesteh pa so kolonialne sile okrepili z bombniki. Arretirali so že nad 600 ljudi. Po uradnih podatkih je do sedaj padlo 16 Afrikancev.

OKREPITEV AMERIŠKE GARNIZIJE - V Zahodni Berlin je prišlo 1500 ameriških vojakov, da bi okrepili tamkajšnje ameriško garnizijo. Odločitev predsednika Kennedyja, da okrepi ameriško garnizijo v Berlinu, je posledica »nedavnega razvoja in premikov vzhodno nemških čet v Berlinu«, kot so uradno objavili. Ameriške vojske je sprejelo 800.000 Berlinčanov. Ameriškim okrepitvam bodo kmalu sledile tudi britanske in francoske.

Obveščeni krogi v brit. prestolnici trdijo, da vlade zahodnih sil resno tehtajo možnosti za začetek razgovorov s Sovjetsko zvezo o berlinskem problemu.

TUNIZIJA SE BO UDELEŽILA BEOGRAJSKE KONFERENCE - Predsedništvo tunizijske republike je objavilo sporočilo, da je predsednik Burgiba sprejel povabilo, naj njegova vlada sodeluje na konferenci v Beogradu.

GENERALNA SKUPSCINA ZAČELA OBLAVNAVATI TUNIZIJSKO PRITOŽBO - Na prvi seji je tunizijski predstavnik izrazil obžalovanje, zaradi odsotnosti Francije. Francoski predstavnik se namreč ne udeležuje zasedanja. »Tunizija«, je rekel tunizijski predstavnik, »zeli, da bi Francija navedla argumente, na katerih temelji njena stališča.« V svojem govoru je navedel zgodovinski potek tunizjako-francoskega spora. Po besedah tunizjakega delegata se bo samo zaradi tega ne nadaljuje, ker ljudstvo in armada Tunizije spodbujata odločitve Varnostnega sveta. Govoril je dalje o provokacijah francoskih letal in ladij, ki kršijo suverenost tunizjakega ozemlja.

PO JOHNSEVEM OBISKU V BERLINU - Podpredsednik ZDA Johnson je pred odhodom iz Berlina, kjer se je mudil na obisku v zvezi z berlinsko krizo, izjavil, da »zahodne sile nikoli niso imeli boljših in pogumnejših zavetnikov« od prebivalcev Zahodnega Berlina. Ameriški podpredsednik je napovedal, da so pogajanja o Berlinu neizbežna.

Ameriški zunanji minister Dean Rusk pa je po televiziji izjavil, da ZDA »ne bodo dovolile, da jih vržejo iz zahodnega Berlina«. Nadalje je Rusk dejal, da v sedanjem svetu vojna ne more biti boljša rešitev, prav tako tudi ne »kapitulacija Zahoda«. Zato si bodo prizadevali, da bi našli možnost za ohranitev današnjih interesov z miroljubnimi sredstvi.

RASISTIČNI IZGREDI V SEVERNI ANGLIJI - V Middlebrough, industrijskem mestu na severu Anglije, se je vnel spor med policijo in skupino kakih 500 ljudi pristaev rasistične politične skupine. Rasistični izgredi v mestu so se začeli v soboto. Dvoletni arretirali 17 belcev zaradi teh izgredov in jih bodo postavili pod sodišče.

VOLITVE V BRITANSKI GVAJANI - Po volitvah, ki so bile v nedeljo v britanski Gvajani, edinem britanskem področju v Južni Ameriki, bo ta dežela dobila notranjo samoupravo.

KENIJATA SE LAHKO GIBLJE PO VSEJ KENIJI - Britanski kolonialna uprava v Keniji je dovolila kenijskemu nacionalnemu voditelju Jomu Kenijati svobodno gibanje po vsej deželi.

Jomo Kenijata je bil osem let interniran v Maralolu, oddaljenem področju na severu Kenije, v začetku prejšnjega tedna pa je prisel iz internacije v svoj novi dom v Gutundu.

MIKOJAN O BERLINSKEM PROBLEMU - Namestnik predsednika sovjetske vlade Anastas Mikojan, ki je na obisku na Japoniji, je izrazil prepričanje, da je mož berlinski problem miroljubno rešiti. Sovjetska zveza sodi, da rekel Mikojan, da je treba odpraviti neormalni položaj, ki traja že 16 let, in vzpostaviti dokončne med Nemčijo, Poljsko in CSSR.

Slaba cesta

Z OBISKA V KRANJSKI KNJIGARNI

»Šolske knjige so še v tisku«

Res je, da je konec šolskega leta praznik za otroke, da šolo junija radi in po navadi nestrpni zapuste. Nič ni čudnega: v razred pripelje sonce, če spustimo oken-

ske zastore, je v razredu zatohlo in zadušno. Pri delu otroci niso več zbrani, komaj strpijo v razredu na svojih mestih, radi bi skakali, tekali, se igrali, plaval-

ihodili na izlete. Šola in zvezki z nalogami jih ne privlačijo več, knjige obleže pozabljene na polkah. Skratka, utrujeni so. Da, tako je ob zaključku šolskega leta, res pa je tudi, da otroci med počitnicami preživijo toliko prijetnih uric, bodisi doma, na travnikih, v gozdovih, ob morju, v gorah, itd., da pridejo jeseni, ko se šolska vrata spret odpro, radi v šolo.

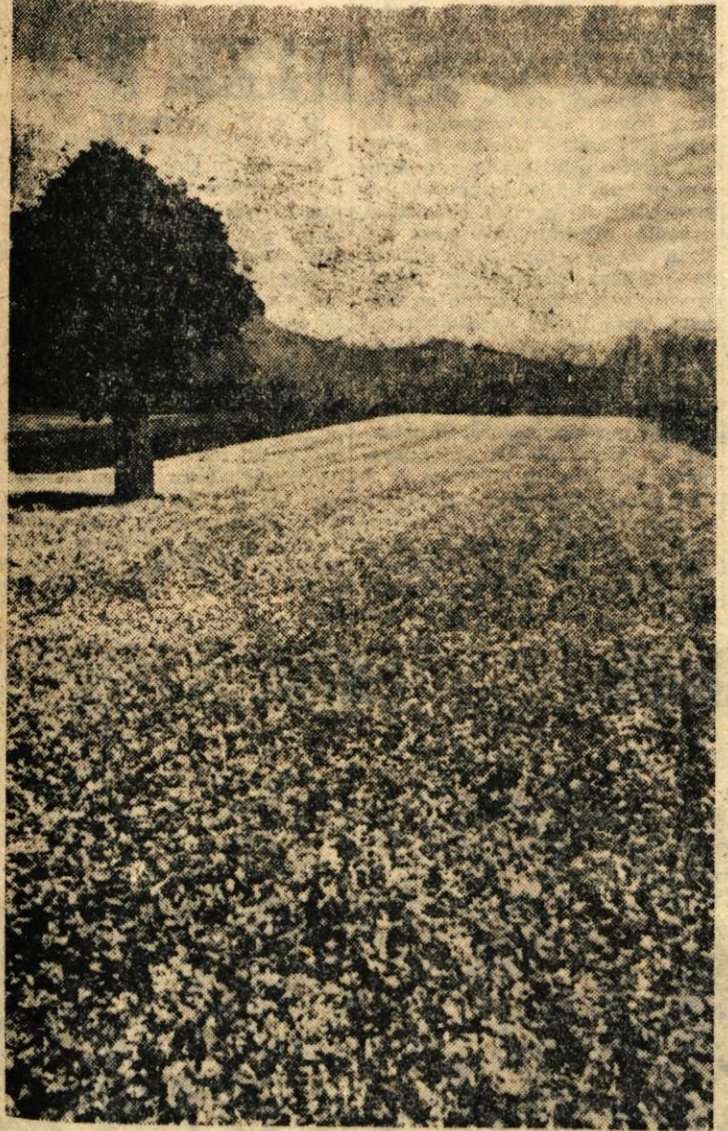
Ze nekaj tednov pred pričetkom šole, sami ali pa z očkom in mamico kupujejo raznovrstne šolske potrebšćine od radirke, barvic, črnila, svinčnikov, zvezkov itd., itd. Treba je vse lepo pripraviti, zvezke zaviti, sploh ukreniti vse potrebno, da bo tedaj, ko bo zapel šolski zvonec, vse nared. Predvsem pa so učenci in dijaki najbolj veseli, če so pravočasno preskrbljeni z vsemi potrebnimi

učnimi knjigami. Zal pa je pomanjkanje teh iz leta v leto problem naših knjigarn. Ne hodim več v šolo in je nakup šolskih knjig že daleč za menoj, vendar me je tamlanje šolobveznih otrok in njihovih staršev o pomanjkanju šolskih knjig, pripravilo do tega, da sem sama stopila v knjigarno in se pozanimala, kaj je in kaj ni moč kupiti. Mlad, prijazen prodajalec mi je rad postregel s podatki, sicer pa sem marsikaj izvedela že ob samih razgovorih med fantom in kupci. Ti so pogosto zapuščali knjigarno žalostnih, včasih celo jeznih obrazov (ni čudno, prišli so iz oddaljene vasi, da kupijo otroku knjigo, ki jo bo pri učenju nujno potreboval). No da, izvedela sem torej, da je najbolj hudo za tiste, ki bodo stopili letos v prvi razred. Vse knjige za prvošolce so še v tisku in bodo v prodaji šele prihodnji mesec, to je septembra, ko bodo malčki že pridno sedeli za šolskimi klopki. Tudi učenci petega razreda bodo s šolskimi knjigami postreženi šele septembra. Za šestošolce imajo nekaj knjig že na zalogi, prav tako visokosolci, vendar jih še vedno precej pogrešajo. Radi bi še knjige iz botanike, zemljepisa, biologije in organske kemije. »Vse to bomo dobili, knjige so v tisku,« tolaži prodajalec odjemalce, ki potrpežljivo, v upanju na objavljen besede, zapuščajo knjigarno in premišlujejo: Kaj knjig res ni bilo mogoče prej natisniti? M. F.

SE EN SPOMENIK OB 20-LETNICI VSTAJE

Te dni je imel odbor za organizacijo proslav v počastitev 20-letnice vstaje naših narodov na Bledu svojo redno sejo, na kateri so se odborniki pogovorili o odkritju spomenika v Radovni. Načrt za spomenik je napravil arh. Bitenc. Izdelan bo v obliki roke, ki ustavlja mimoidoče, stal pa bo na pogorišču vasi, ki so jo Nemci požgali v septembru leta 1944. Odkritje spomenika bo v nedeljo, 27. avgusta. Udeležence bodo prevzeli z avtobusi iz Bleda, s postaje Bled jezero in iz Gorij. Po proslavi bo partizansko slavje v prelepi dolini.

To bo že drugi spomenik, ki ga bodo prebivalci bivše blejske občine postavili v jubilejnem letu. Velik del izdatkov za spomenik na Bohinjski Beli in v Radovni so krila blejska podjetja, pomagali pa so tudi pripadniki JLA s prostovoljnimi delom.

Po Gorenjskem po Kranjskem že ajda cvete...

KAJ BOMO GLEDALI

Jesen je pred vrati. Kakor poročajo, so naša podjetja za odkup filmov že bolj al imanj dokončno izoblikovala letošnji odkupni režijski plan za konec letošnjega in pričetek prihodnjega leta. Če začetek prihodnjega leta, ki jih nemo pri ameriških filmih, ki jih bomo gledali, moramo vsekakor omeniti filmsko komedijo Billyja Wilderja »Stanovanje«. V tem filmu nastopata Shirley Mac Laine in Mack Lemmon. Kakor kaže, bomo gledali tudi najnovejšo delo ameriškega dramatika Williama Tennessee »Nezadoma v lanskem poletju«. Ljubitelji westernov bodo prišli na svoj račun od dveh kvalitetnih filmih. Prvega je zasnoval režiser John Ford (Konec njeni), drugega pa John Sturges (Zadnji vlak iz Gun Hills). Zanimiv je tudi film Crni narednik, ki ga prištevajo med najboljše filme in ga je ustvaril John Ford. Iz Anglije tudi letos ne bomo dobili dosti novega. Kljub temu pa smo lahko zadovoljni. Gledali bomo »Most na reki Kwai« velikega režiserja Davida Leana, najboljši razvozljiva novica iz Anglije je film »Sinovi in ljubimci« Jacka Cardiffa. Ta film je v Cannesu prejel mnoga priznanja. Vse kaže, da so filmi, ki prihajajo na naša platna iz vzhodnih držav, zelo kvalitetni. Gledali bomo poljski film najvidnejšega poljskega režiserja Aleksandra Forda, Križarji. Film je pravi spektakel in so ga izdelali Poljaki lani, ko je Poljska država praznovala tisoletnico svojega obstoja.

Tudi izredno delo, ki je Poljake zastopalo letos v Cannesu, in tam doživelo ogromen uspeh, rezero tega uspeha pa kasneje v Parizu, »Mati Ivana Angelista« v režiji Jerzija Kawalerowicza, bo prišlo na naša platna. Naslednje pomembno delo, ki prihaja iz Poljske, je film, ki govori o poljski mladini »Nedolžni čarodej«. Od sovjetskih filmov, naj omenimo »Solo, Kalatozovo« Solo življenja in »Jasno nebo«, (nagrada v Moskvi) Čuhraja.

Iz Francije ne bo dosti novega. Gledali bomo spektakel »Grbavi vitez« z Jeanom Maraisom v naslovnih vlogi, komedijo »Zazie v »Potovanje z balonom«. Menda je to skoraj vse. Najbolj razveseljive vesti pa prihajajo iz Italije. Tako bomo gledali težko pričakovani film velikega Fellinija »Sladko življenje«, kvalitetno delo »Viscontija »Rocco in njegov bratje« (film je prejel več mednarodnih nagrad) in De Siovo stvaritev »Ciocara«. Od italijanskih filmov bomo gledali še: Dolga noč v letu 1943, Rimski grabec, Adua in prijateljice, Vsi domov, komedijo Crinen, Jaz ljubim, ti ljubiš, Bila je noč v Rimu, Strašna sodba prične ob šestih, Naj živi Italija.

To so nekatera dela iz svetovne kinematografije, ki jih bomo gledali verjetno še to jesen ali pa prihodnje pomlad. Omenili smo le nekatero filme, o katerih sodimo, da so najboljši.

Novice

● V mednarodnih počitniških domovih za tuje študente v Hrvaški je v letošnjih počitnicah letovalo okrog 6000 mladincev — študentov. Prišli so iz številnih dežel, a največ iz Francije, Poljske, Sovjetske zveze, Nizozemske in Združenih držav.

● Založniško podjetje RAD iz Beograda je ob 20-letnici ljudske vstaje izdalo v teh dneh tri knjige. Napisali so jih narodni heroji,

general Jevrem Popović (Nesmrtna mladost), Puniša Petrović (Juljski ognji) in publicist Zivorad Mihajlović (Zaljubljen ob zori).

● Pri Beogradu so pričeli s snemanjem filma »Lady Macbeth iz Mcenskega okrožja«. Producent filma je Avala film, njegov režiser pa veliki poljski umetnik — Andersej Wajda. Žensko vlogo bo igrala Olivera Marković, moško — Ljubo Tadić.

Filmi, ki jih gledamo

Danes o treh filmih, ki smo jih gledali pred kratkim. O sovjetskem filmu TUJI OTROCI, ameriskem KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA in westernu OVČAR.

TUJI OTROCI — Kljub nagradam in kljub sovjetskemu socialističnemu realizmu so Tuji otroci, po mojem — zlagani. Edina dobra, zares dobra stvar v filmu, s opozledni kadri, ki niso niti vsakdanji (v ameriskem smislu), niti patetični (po sovjetskih vzorcih) ampak zares tragični in globoški. Menda smo vsi pričakovali od filma dosti več. Tak ali podoben film bi lahko izdelali tudi Italijani, lahko marsikdo drugi (vendar na vse resnice ne bi prejel nagrade. Sicer pa so tudi otroke nagradili Sovjeti sami). Vsekakor pa so bili ustvarjalci tokrat mojstri — pokazali niso niti enega poljuba, toda enkrat je zdaj tudi govor izostal. Skratka polovična rešitev — lepe ideje — v polovičen film.

KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA — Ameriški film »Ko je kraljevala komedija« je filmsko delo, omnibus, ki je povezal na traku uro in pol sproščene smehe. Ustvarjalci filma so v uri in pol nazivali gledalcem nekatere prizore iz kvalitetnih komičnih filmov izpred let zvočnega filma. Ze sama, izredno sproščena montaža, daje fil-

mu prikopen okvir. Na platnu se srečamo s številnimi komiki nemega filma. Med njimi so trije, ki jih bo zgodovina ustoličila za geniji, s Charlijem Chaplinom na čelu. Ko je kraljevala komedija je zanimivo delo, ki bo s svojo vredno ugajalo gledalcem obenem pa ta film niso s seboj tudi misel, da naših kinotek ne bi smeli tako pozabljati in, da ne bi bilo napak, če bi nam včasih po gorenjskih kinematografih zavrteli tudi kakšno klasično delo kinematografije. Ta film je uvozilo ljubljansko podjetje Vesna film.

OVČAR — Po vsebini malce nenavaden, po obrtni plati odličen, skratka z Ovčarjem smo lahko zadovoljni. V zadnjem času smo se srečali z nekaterimi zares dobrimi westerni; kljub temu, da Ovčar ne sodi tjakaj, je vseeno prikupen za avgustovske dni. Kljub diametralni zasnovi o »črnih« in »belih« — o dobrih in slabih — nikakor ni brutalen in kljub preprosti zasnovi ni naiven. Seveda pa ne smemo misliti, da je film povedal kaj več o ljudeh z zapada. Povedal pa nebi niti toliko, če ne bi v glavni vlogi zablestel Glenn Ford. Prav gotovo sodi k filmu tudi široko platno in sijajne barve. Torej Ovčar ni najboljši, je pa soliden western, in ga priporočamo. P. B.

KULTURNI MOZAIK

● Pretekli četrtek je v Kircheimu pri Würzburgu v Zahodni Nemčiji umrl znan slovenski kipar Jakob Savinšek. Savinšek je imel komaj 40 let in je podlegel srčni kapi.

● V nedeljo so v Splitu v Dialekcionovi palači spustili zastave osmih splitskih poletnih iger. Na to so izvedli Verdijevo Aido. S tem delom že osem let pričenjajo in kmalu bodo spustili zastave Stevilne predstave, bilo jih je trideset, si je ogledalo blizu 40.000 gostov. Sodijo, da je bilo med njimi najmanj tretjina tujih turistov.

● V Sarajevu so v soboto, 19. avgusta, z nastopom ansambla Lado zaključili prvi festival ljudskih pesmi in plesov. Nastopili niso, le

domači ansambli, ampak tudi gostje iz Sicilije, Kaira in Sovjetske zveze. Od domačih ansamblov, ki so nastopali na festivalu, sta bila najvidnejša Tanec in Lado.

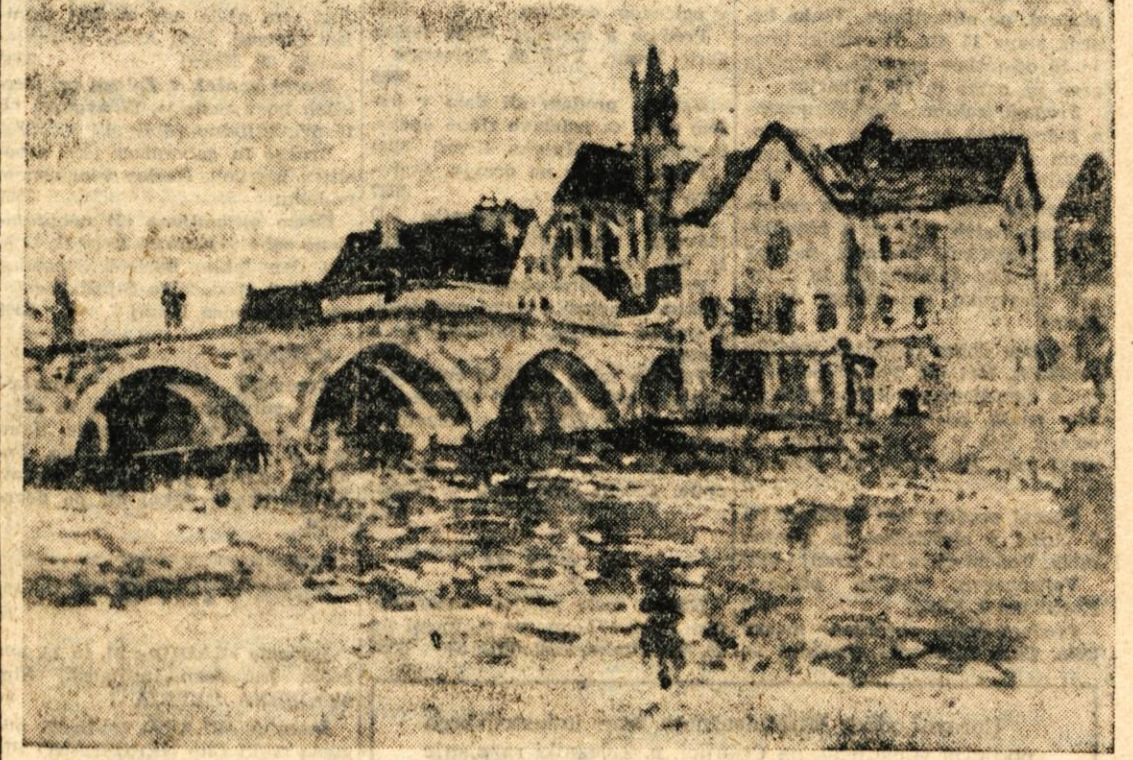
● V knjižni zbirki Eseji in književna kritika je izšla pri nas izredno tehtna knjiga italijanskega umetnostnega zgodovinarja in pisca Giorgia Vasaria, Življenje Slavnih slikarjev, kiparjev in arhitektov. Med biografijami so tudi študije o življenju Giotta, Botticellia, Davincija, Rafaela, Michelangela, Tizziana in drugih.

● V Vina del Mar pri Valparaisu so te dni odprli razstavo slik s temo »Jugoslavija danes«. Obenem je v teh dneh tudi jugoslovanski teden. Prikazujejo jugoslovanske dokumentarne filme in

pa kvalitetno filmsko delo Devet krog.

● V drugi polovici septembra se bo pričel v Celju mednarodni kongres arheologov. Zbrali se bodo predvsem strokovnjaki za proučevanje nekdanje rimske meje, ki nosi ime »limes«.

● V Beogradu v Moderni galeriji bodo v petek odprli izredno razstavo sodobnega slikarstva pri nas. Na razstavi bo razstavljalo 30 najpomembnejših slikarjev. Od naših so zastopani tudi Janez Bernik, Stane Kregar in drugi. Namen razstave je gostom na mednarodni konferenci izven blokskih dežel povedati o jugoslovanskem slikarstvu zadnjih desetletij.

Z razstave v kranjskem muzeju

Partizanske tiskarne na Gorenjskem

DELO V »TEHNIKI KOKRŠKEGA ODREDA«

Prva ciklostilna tiskarna na Gorenjskem je pričela delovati leta 1941 v okolici Kranja, vendar so jo že po nekaj mesecih odkrili in uničili. Do sredine leta 1942 je bila Gorenjska brez svojega tiska. Posamezne številke »Slovenskega poročevalca«, ki so bile dostavljene iz Ljubljane, so razmnoževali na pisane stroje in Poročevalci je romal iz rok v roke. Poleti 1942 so na Jelovici uredili ciklostilno tehniko, ki je tiskala prve letake. Le-ta je bila prenešana v Poljansko dolino, kjer je delovala do pomladi 1944. Prehod na levi breg Save je bil zaradi močnih straž vedno težji, zato je bila ustanovljena v dolini Kokre pod Kamničkim planinami pri Fužinah nova ciklostilna tehnika. Delati je začela v najhujši zimi leta 1943. Jeseni istega leta pa so jo Nemci odkrili in uničili.

je pravočasno umaknilo in rešilo stroje ter material.

Nemci so jo naslednji dan dobili prazno, vendar je niso uničili misleč, da se bo osebje še vrnilo. Čakali so zaman, kajti osebje je postavilo nov bunker za tehniko na področju Doline pri Trziču — blizu Kušperjarjeve domačije. Ker ni bil prostor dobro izbran, je bila tiskarna kmalu kompromitirana in delo v njej nevarno in onemogočeno. Osebje tedanje tehnike, med njimi tov. Mitja Valentič-Sonc in Justin Dolinar-Adam sta odkrila prikladnejši prostor v bližini Trziča med skalami, na mestu, kjer stoji sedaj obnovljen bunker. Stroje in naprave ter pretežni del gradbenega materiala so prenesli iz prejšnjega bunkerja, ostalo pa so tam zažgali ter s tem zavarali Nemce, da so tehniko nad Kušperjarjem uničili.

Originalni bunker je bil na tem

prostoru postavljen do konca junija 1944. Imenoval se je »Vojaška tehnika Kokrškega odreda« ali skrajšano TKO. Tu je tehnika našla varno zavetje, tako da je okupator ni mogel odkriti, ter je delovala do osvoboditve.

V tej tehniki so delali naslednji tovarši: Marjan Masteri-Branko, Mitja Valentič-Sonc, Justin Dolinar-Adam, Tone Wirs, Andrej Cesen-Marko, Janjo Franz-Vanjka, Marčun, Stefan Urbanc, Milan Rogvc, Nandc Mohor in tovarši Puškin.

Narava v okolici bunkerja je precej divja, vendar so bili tovarši v tehniki v času NOV z njo zelo veliki prijatelji.

Veseli so se pomladi, zelenih listčev, ki so krili bunker, zaupali so v mogočne skale, ki so krile zaledje in omogočale eventuelen umik. Stezice divjardi so uporabljali za izsirske poti. Visoke

skalnatc piramide v bližini so služile za izvidnico, kadar je bil sovražnik v bližini. 300 m od tod so člani tehnike odkrili na stnem pobočju naravno jamo, ki je služila za depó štabnega arhiva. Jama pa ima skrivni vhod v notranjost, kjer se močno razširi, naskar zopet zoži in po kakih 20 metrih sredi piramide izstopi. Kadar so bile večje hajke so tiskali kar v tej jami. Svetili so si s karbidovko.

Bunker sam je bil prvotno manjši, pozneje pa so ga »modernizirali« in prizidali še kuhinjo. Stari »gasperšak« je namreč tako kadil, da bi bilo delo zelo naporno, posebno še, ker so tovarši v tehniki razpolagali le z zelo primitivnimi sredstvi.

Picalni stroj je na primer deloval tako, da je vletel valj naprej primerno težak kamen, navezan na vrvi. Ciklostilni aparat je bil star

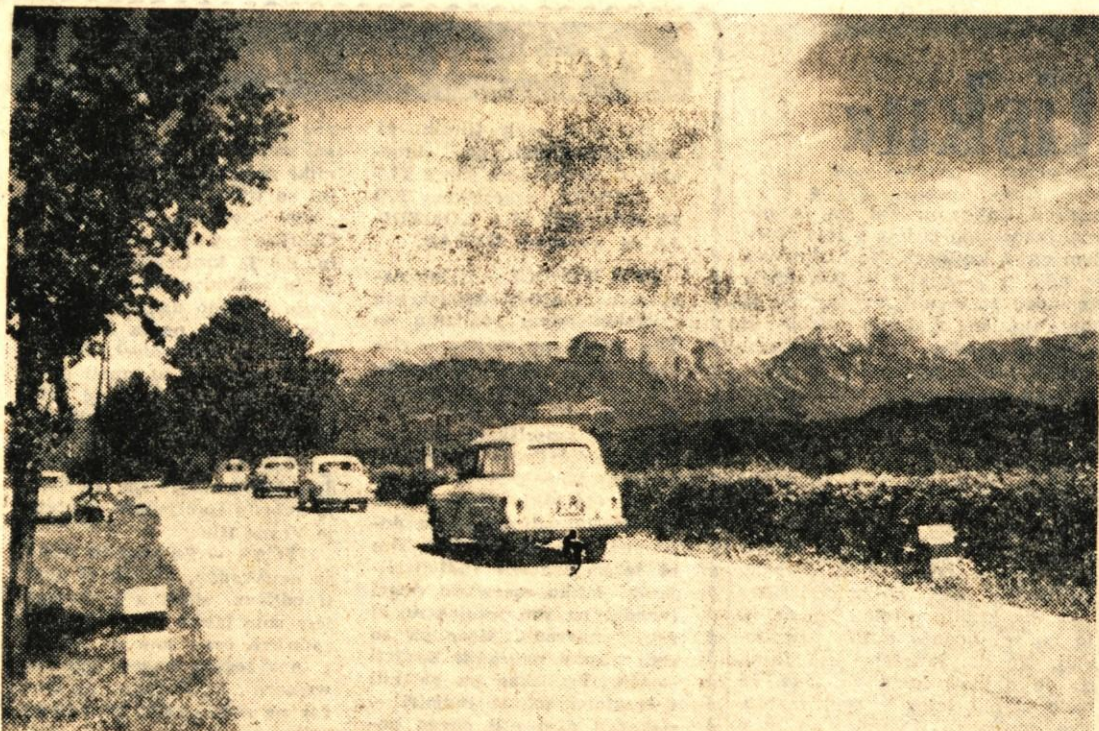
in mrežica strgana. Mreza so večkrat izmerili do —17 stopinj Celzija. Za izrezovanje štampiljk so imeli navaden star čevljarški nož. delali so pri karbidni luči. Skrbeti so morali za dostavo pisarniškega materiala in papirja za razmnoževanje. Izredno važna je bila kurirska zveza, po kateri so dobivali dnevna poročila, na podlagi katerih so izdajali radijska poročila za naše vojne enote in za teren. Po tej zvezi so tudi odpodšiljali svoje izdelke. Držali so morali strogo konspiracijo, tako da je moral kurir pozimi zabrisati vse sledi do glavne poti, kurili pa so le s suhimi drvmi brez lubja. Glavna kurirska pot je vodila preko strmine mimo idilčnih skalnatih piramid do javke v okolici Kušperjarjeve domačije ali zgornji Lom.

Omenimo naj, da je bil kljub opisanim pogojem član v tej tehniki, sampan, Mavilko, ne bi ver-

jel, da so uspeli trije člani tehnike napraviti v enem dnevu preko 32 tisoč trosimnih in ostalih podobnih letakov, da je bilo izdelano nešteto radijskih poročil in brošur. Zelo uspeša sta bila tudi prijetno ilustrirana pesmarica in lepo izdelan »Mladinski tekmovalni vestnik«. Borci so bili zadovoljni z ilustrirano brošuro »Usekaj — udari — navali — ispal«, ki je prinesla opis vseh akcij Kokrškega odreda v tedanji dobi.

Ponarejali so tudi nemške štampiljke ter izdajali lažne legitimacije, ki so služile našim ilegalcem in ilegalcem za izvedbo raznih zapletenih akcij.

Tehnika Kokrškega odreda je izdelovala razne vojaške tiskovine, kot na primer številna stanja, spiska in naročilnice. Iz vsega je razvidno, da je bila partizanska vojska res v vseh ozirih organizirana in do podrobnosti povezana. Njen teh izdelkov si je mogoče ogledati v bunkerju, ki so ga letošnji pomlad s prostovoljnimi delom in prispevki lepo preuredili člani Zveze rezervnih oficirjev; pomagali pa so jim tudi člani Zveze borcev in drugi.

Najbolj nestrpni tuji turisti že odhajajo nazaj v domovino. Morda se bodo prihodnje leto spet vrnili

Gospodarske vesti

Novo skladišče hmelja v Zalcu. Ob starem skladišču za hmelj v Zalcu gradi »Gradis« novo, sodobno skladišče hmelja. Skladišče bo dograjeno do jeseni prihodnjega leta in bo veljalo več kot 700 milijonov din. Skladišče bo višje kot ljubljanski nebotičnik.

Nad 81.000 potnikov so letos prepeljali z letali JAT. JAT je v letošnjih prvih šestih mesecih prepeljal skupno 84.103 potnike in 1336 ton blaga oziroma 18.640 potnikov in približno 530 ton blaga več kot v istem razdobju lani. Posebno se je povečalo število potnikov v notranjem prometu, za nad 14 tisoč, medtem ko se je to število povečalo v mednarodnem prometu za približno 4000. Najbolj zasedena je bila proga Beograd-

Titograd, v zunanjem prometu pa proga Beograd-Zagreb-München-Pariz.

Letos več premoga kot lani. V prvem polletju letos so nakopali v rudniku Trbovlje-Hrastnik 523 tisoč ton premoga, kar je 8700 ton več kot lani v istem razdobju. Razveseljivo je to, da so letos znatno manj delali ob nedeljah in praznikih.

Novo tovarna acetilena. V Kranju so začeli graditi novo tovarno acetilena, za kar bodo porabili okoli 87 milijonov din. Za gradbeno dela bodo porabili 27 milijonov, za nabavo strojev pa približno 60 milijonov. Zmogljivost nove tovarne bo nad 100 ton acetilena letno. Acetilen je pri nas artikel, ki ga zelo primanjkuje, njegova uporaba pa je posebno velika v avtomobilski in kovinsko-predelovalni industriji.

Cesta s Konjščice. Še letos bo začelo podjetje »Slovenija ceste« graditi cesto od Konjščice do Zavske ceste. Pri gradnji ceste bodo pomagali vaščani, prispevali pa bodo tudi gradbeni material. Tako bo Konjščica povezana z dolino, cesta pa bo precej pomenila tudi za razvoj turizma.

Letošnji dohodek od tujega turizma. Po podatkih Turistične zveze Jugoslavije je bil dosežen v naši državi v letošnjih prvih šestih mesecih od tujega turizma dohodek v višini nad eno milijardo 130 milijonov dinarjev. To je za 12 odstotkov več kot od rekordnega dohodka v ustreznem razdobju lani. Nad četrtino deviznega dohodka je bilo ustvarjenega od turistov iz Zahodne Nem-

Sodišča

NEPOBOLJSLJIVCA SPET PRED SODIŠCEM

32-letni delavec Anton Stumberger iz Stojnice pri M. Soboti in 25-letni delavec Stefan Vojsk iz istega kraja, ki sta bila v zadnjem času zaposlena na kmetih v Stefanji vasi pri Cerkljah, sta že stara prekaljena »junaka« noža. Prvi je bil že petkrat obsojen zaradi kaznivih dejanj - ogrožanja življenja, drugi pa tudi že dvakrat. Vroča kri pa se jima še vedno noče umiriti, zato sta se morala v preteklih dneh ponovno zagovarjati pred Okrožnim sodiščem v Kranju.

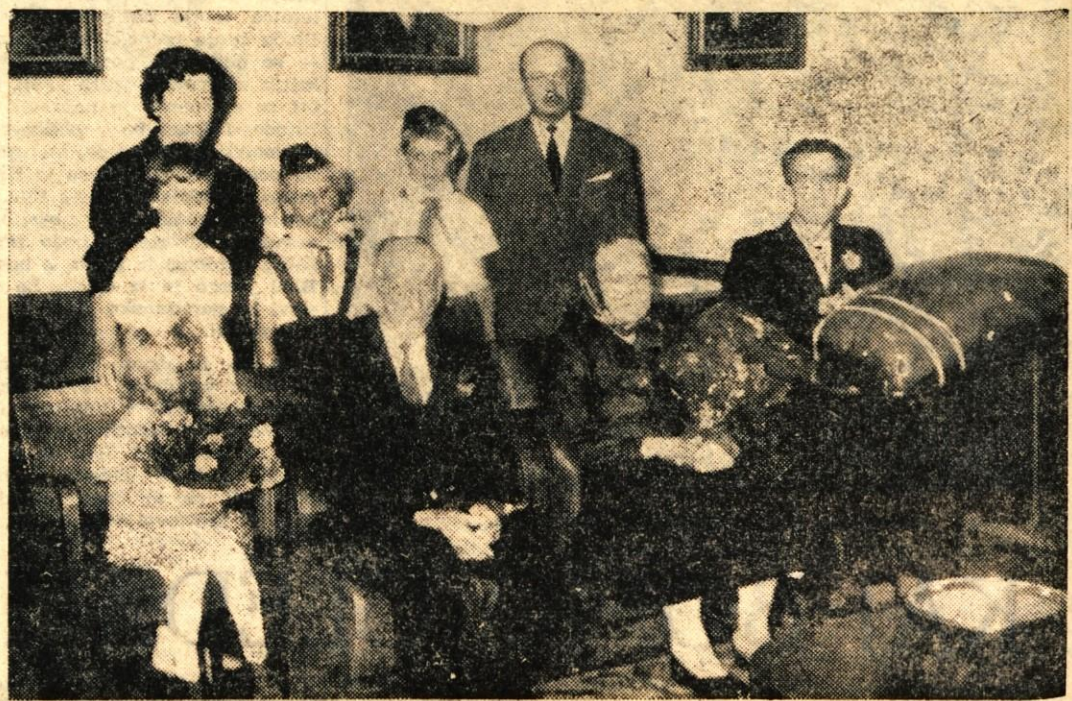
12. junija letos sta se popeljala na Krvavec in tam popivala. Potem sta si privoščila vožnjo z avto-taksijem do Predvora, kjer je bila gasilska veselica. Tam sta se še naprej zalivala s »korajžo«, in ko sta se opolnoči vračala proti Tupaličam, sta si izbrala za žrtve domačine, ki so prav takrat tudi zapuščali veselični prostor. Ne da bi jima ti kaj žalega hoteli sta se jih lotila. Stumberger je navlil najprej na Ivana Tekavca, ki ga je zabodel nad desno lopatico in nad desnim kolonom, potem pa še na Ivana Resnika, mu na več mestih prerezal oblogo, a na srečo povzročil le manjšo odrgnino v zapestju leve roke. Vojsk pa je z desko, ki jo je od-

trgal od bližnjega plota, lopnil po hrbtu in desni rami Ivana Avseca, in mu prizadejal na teh mestih več podplutb. Vendar se ga nasprotnik ni ustrašil; potegnil mu je desko iz rok in mu vrnil »milo za drago«, tako da je moral Vojsk teči naravnost k zdravniku v Predvor po pomoč. Stumberger se je tedaj prestrašil in zbežal.

Obdolženca sta se pred sodiščem »junaško« držala. Tajila sta krivdo, kolikor se je le dalo, in skušala prepričati sodišče, da sta bila v resnici sama napadena, ker sta »prepevala«. Vendar je sodišče verjelo oškodovancem in drugim pričam, ki so vsi prepričljivo izpovedali, da sta jih obdolženca napadla zahrbitno, ko niso niti slutili, da so ogroženi. Ker sta oba že »poklicna« pretepača in sta bila vrhu tega tokrat še močno okajena, priče pa so na sodišču naredile vtis poštenja in odkritosti, ju je sodišče spoznalo za krive in obsodilo Stumbergerja na eno leto in dva meseca zapora, Vojska pa na 7 mesecev zapora. Stumberger bo moral plačati poškodovanemu Tekavcu za bolečine še 10 tisoč dinarjev. Čeprav poškodovani niso zadobili hujših in nevarnejših poškodb, je sodišče upravičeno šlo kot težko obremenitev okolnost pri obeh obdolžencih, da sta bila zaradi pretepaštva že

Z MOTORNIM KOLESOM V AVTOMOBIL

D. T. se je dne 11. maja t. l. v dopoldanskih urah peljal z motornim kolesom po cesti Primsko-Rupa. Za vožnjo z motorjem ni imel ustreznega dovoljenja. Na nepreglednem ovinku je vozil po levi strani ceste namesto po desni ter se je tako zaletel v nasprotni vozeči avto ter je ob tej priliki nastalo na avtomobilu za okrog 90.000 dinarjev škode. Obdolženec je dejanje na glavni obravnavi priznal ter navajal, da se je ta dan učil voziti motorno kolo ter ga je na nepreglednem ovinku zaneslo v levo ter je tako prišlo do karambola. Obdolženec je tako zakrivil kaznivo dejanje ogrožanja javnega prometa ter je bil obsojen na en mesec zapora, pogojno za dobo 2 let

Preteklo soboto je bila na Občinskem ljudskem odboru v Trziču redka slovesnost. Zakonca Marija in Jakob JUSTIN iz Pavlovič sta proslavila 60. obletnico skupnega življenja. Ob tem visokem jubileju so jima čestitali predstavniki Občinskega ljudskega odbora in pionirji ter jima izročili lepo darilo.

Zakoncema Justin se je rodilo v zakonu 12 otrok, od katerih jih danes živi še osem. Čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo.

MALI OGLASI

VELIKO IZBIRO VSTEKLENIČENIH VIN IMA TRGOVINA DELIKATESA V KRANJU. ZLASTI OPOZARJAMO NA UGODEN NAKUP VIN V DVOLITERSKIH STEKLENICAH

PRODAM

Malih oglasov, ki niso vnaprej plačani, ne objavljamo. Vsaka beseda stane 15 din. Naročniki imajo 50 odstotkov popusta. Najnižja cena za oglas je 100 dinarjev.

Prodaj traktor »Ford Ferguson« z hidravlično napravo v prav dobrem stanju. Naslov v oglašnem oddelku 3275

Prodaj dobro ohranjeno motorno kolo Galeb 150 cm s prevoženimi 10.000 km. Možnost nakupa tudi na ček. Informacije in ogled pri upravniku Delavskega doma, Kranj 3288

Prodaj dobro ohranjen vzdiljiv štedilnik, levi, na dve in pol plošči z ogrodjem za oblogo ploščic, dve enaki postelji in enodelno omaro. Vse v dobrem stanju po nizki ceni. Sp. Plavž 13, Jesenice 3319

Poceni prodaj levi štedilnik na 2 plošči s ploščicami in pisalno mizo. Vodopivčeva 13, Kranj 3336

Volkswagen ugodno prodaj. Kopaljška 6, Kranj 3350

Prodaj dobro ohranjeno moško kolo. Cena 16.000 din. Strahinj 30,

Naklo 3351

Prodaj 4 kompletna dvodelna, popolnoma nova okna 130x105 z dvojno zapero in macesnova nova vhodna vrata 200x95. Tršan Franc, Valburga 54, Smednik 3352

Prodaj 2 novi gumi 590x13 za Opel Rekord in 2 rabljeni 560x13. Lesce 28 3353

Prodaj moped »Pani«. Naslov v oglašnem oddelku 3354

Prodaj 3 mesecev brejo telice. Jerič Franc, Križ 46, Komenda 3355

Ugodno prodaj ali dam v najem stroj za izdelavo zidne opeke. Senčar Stane, Inteks, Kranj 3358

Prodaj sadje na drevju. Staretova 23, Kranj 3357

Nujno prodaj Lambretto LD 125 cm. Krizmarič, Gradnikova št. 3/6, Zlato polje, Kranj 3358

Prodaj dobro ohranjen okrogli električni pekač s tremi posodami. Marenčič Marija, Vodopivčeva 7, Kranj 3359

Prodaj takoj vseljivo enostanovanjsko hišo, 10 minut od železniške postaje Zirovnica. Poizvedba Bogataj, Zabreznica 1 3360

Prodaj več let staro gašeno apno. Čencič, Na Skali 4, Kranj 3361

KUPIM

Kupim malo rabljen motor Tomos Puch 175 cm, po možnosti tip 60. Vili Šinko, Smednik 53 3362

OSTALO

Vsa tapetniška dela Vam hitro, lepo in moderno izdela tapetnik

Jože Lakner, Stražišče 3212

Mizarskega pomočnika (lahko priučen) sprejem. Vilko Mlakar, St. Zagarja 6, Kranj 3302

Dijaka sprejem na stanovanje. Ul. Tatjane Odrove 9, Kranj 3363

Oddaj opremljeno sobo s dnevnimi osebji. Naslov v oglašnem oddelku 3364

V bližini železniške postaje St. Jošt sem našla nov otroški gumi-jast škorenj. Fani Anžič, Gorenjesavska 28, Kranj 3365

Plesni venček v Zalogu pri Cerkljah bo v nedeljo, 27. avgusta ob 15. uri. Vljudno vabljeni 3366

Brusač in galvanizer išče zaposlitev kjerkoli. Naslov v oglašnem oddelku 3367

Iščem opremljeno ali neopremljeno sobo v Kranju. Lastnik bi jo čez dan lahko koristil. Pomudbe oddati v prodajalno Šipad Sarajevu, podružnica Kranj 3368

RAZPISI

Trgovsko podjetje »Murka« Lesce sprejme 2 delavca za skladišče pohištva in špecerije. Samosko stanovanje preskrbljeno. Ponudbe oddati na gornji naslov. Nastop službe takoj ali po dogovoru

KINO

Jesenice »RADIO«: 24. in 25. avgusta francosko-italijanski film MODERNA DEVICA

Jesenice »PLAVŽ«: 24. in 25. avgusta ruski film NEPOSLANO PISMO

Dovje: 24. avgusta italijansko-francoski film NESREČNIKI - II. del

Kropa: 24. avgusta japonski film ULICA SRAMU ob 20. uri

Ljubno: 25. in 26. avg. jugoslovanski film VLAK BREZ VOZNEGA REDA ob 20. uri

Radovljica: 25. avgusta ameriški zabavni glasbeni film PRIJATELJ JOE ob 20. uri

Duplica: 23. avgusta ameriški film FANTOVSKI VEČER ob 18. uri, 24. avgusta isti film ob 20. uri

Kannik: 23. avgusta italijanski film NEVARNE ZENE ob 20. uri, 24. avgusta isti film ob 17. in 19. uri

Kranj »STORŽIČ«: 23. avgusta francoski film PAST ZA DEKLETA ob 16., 18. in 20. uri ter matineja istega filma ob 10. uri, 24. in 25. avgusta ameriški barvni film ZIGOSAN ob 10. uri, ameriški film KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA ob 16., 18. in 20. uri

Letni kino »PARTIZAN«: 23. avgusta ameriški barvni film ZIGOSAN ob 20. uri, 25. avgusta ameriški barvni film V SENCJI VESAL ob 20. uri

Stražišče »SVOBODA«: 24. avgusta francoski film PAST ZA DEKLETA ob 20. uri

126 MILIJONOV AVTOMOBILU NA SVETU

Po podatkih nemških statističarjev je bilo v začetku letošnjega leta na svetu 126 milijonov avtomobilov, kar je za 6 odst. več kot lani. Med temi je 97 milijonov osebnih avtomobilov, 28 milijonov tovornih avtomobilov in milijon avtobusov. Največ (73 milijonov) avtomobilov vozi po Združenih državah, sledijo Zapadna Evropa (27 milijonov), Kanada (5 milijonov), Sovjetska zveza (5 milijonov), Latinska Amerika (4 milijone), Azija in Avstralija s 3 milijoni ter Afrika z 2 milijonoma.

NAJHITREJŠE POTNIŠKE LETALO

Z največjo možno hitrostjo 0,98 Macha (to je 1190 kilometrov na uro) - torej skoraj z nadzvočno hitrostjo - bo ameriški »Convair Coronado« najhitrejšo potniško letalo na svetu. To letalo s štiri-motorji bo lahko prevažalo 99 potnikov in ga bodo prihodnje leto vpeljali na letalski progri preko Atlantika v Južno Ameriko in na tradicionalni trgovski liniji preko Indije v Tokio.

NOVI BRITANSKI MOST

Nedavno je bil izročen prometu most, tretji po velikosti na svetu. Most je oddaljen okoli 9 milj od Liverpoola. Otvoritveni trak je prerezala princeza Aleksandra. Most je stal 3 milijone funtov šterlingov. Dolg je 488 metrov; večja mostova na svetu sta še 495 metrov dolgi most v pristanišču Sidney v Avstraliji in most z isto dolžino v ZDA. Most je širok 13 metrov in ima prehod za pešce. Največja oddaljenost mostovnega loka od gladine vode je 84 metrov.

ŽRTVE ZA VERO

Letos so zabeležili v Meki, znani muslimanski romarski poti, svojevrstni rekord. Med letošnjim romanjem v Meko je umrlo za sončarico 365 romarjev. Nekateri pravijo, da je to število žrtev razmeroma nizko, ker je bilo letos na romanju vsega skupaj preko dva milijona vernikov.

SKRB ZA MORALO PANTERJEV

V pariškem nočnem lokalu »Pigalle Folles« so črtali iz novega sporeda že na veliko reklamirano točko s panterji. Vsa pariška društva za zaščito živali so namreč soglasno protestirala proti tej točki sporeda in izjavila, da bi trpele morala panterjev v okolju pomanjkljivo oblečenih plesalk.

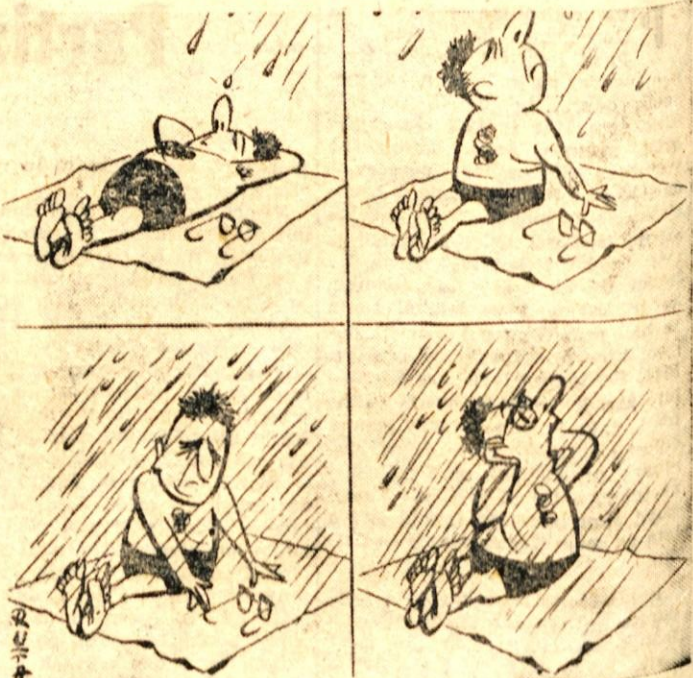
BRIGITINE OBLEKE NAPRODAJ

Nedavno je pariško sodišče prekinilo donosno dejavnost neke Francozinje, ki se lahko pohvali, da je imela najbolj komercialno idejo zadnjega časa. Gre za Danielle Dors (pravo ime je De La Fuye). Danielle je zapustila službo pri televiziji in odprla v Parizu nenavadno trgovino. Tu je bilo mogoče nabaviti modele Diora, Balmaina in drugih vrhunskih krojačev za tretjino prvotne cene. Vendar je velik napis opozarjal stranke, da gre za nošene obleke. Obleke so bile laet slavni igralci, ki so jih oblekle samo enkrat. Danielle je kot novinarka pa-

riške televizije prihajala pogosto v stik s filmskimi in gledališkimi igralkami in je v razgovoru z njimi zvedela, da imajo vse enako skrb: kako se znebiti starih toalet. Vsaka od njih se je pritoževala, da ima polno garderobo oblek, ki jih ne more več nositi, ker jih je že enkrat imela na sebi. Tako se je zgodilo, da je Danielle nekega dne predlagala svojim znankam: »Vaše toalete prihajajo iz mode. Zakaj mi jih ne bi prodali?« Ponudba je naletela na splošno odobravanje in Danielle je kmalu razbremenila garderobo Brigitte Bardot in drugih igralk.

Kmalu je uvidela, da ženske zelo radi kupujejo obleke, če vedo, da so jih pred njimi nosile slavne zvezde. Razlog je bil ta, da se veaka rada pohvali: »Imam iste mere kot Brigitte Bardot.« Vse obleke v Daniellini trgovini so imele pripet listek, na katerem je bilo napisano ime krojača in igralke.

Toda oglasile so se modne hiše in tožile Danielle zaradi neobjavljene konkurence. Sodišče je trgovino zaprlo, podjetju Parizanka pa je morala plačati 10 tisoč frankov kazni.

Jej, kaj vidim? - dežuje!

Upravni odbor Medzadružnega lesno industrijskega podjetja »Češnjica« na Češnjici, p. Železniki razpisuje delovno mesto

VODJE KOMERCIJALNEGA SEKTORJA

Pogoj: ekonomska ali pravna fakulteta in najmanj 5 let komercialne prakse ali ekonomska srednja šola in najmanj 10 let komercialne prakse.

Osebnih dohodki po dogovoru.

Družinsko stanovanje zagotovljeno.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe najkasneje do 31. avgusta na naslov: **MLIP »Češnjica«** na Češnjici, p. Železniki.

TOVARNA GUMIJEVIH IZDELKOV »SAVA« KRANJ IŠČE

DVA KURJACA

Pogoj:

— Izpit za upravljača parnega kotla z ročnim ali mehanskim kurjenjem.

Plača po pravilniku o osebnih dohodkih. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Prijave sprejema kadrovske socialni sektor podjetja do 4. septembra 1961.

LOJZE ZUPANC

PUSTI GRAD

DOKUMENTI!
IVAN JAN

DOKUMENTI!

DOKUMENTI!

2

CANKARJEVCI

Izstopil ni nihče, kajti vsi so bili prostovoljci in skoraj vsi člani Partije in Skoja, ki jih je prignala v boj visoka stopnja zavesti in strankina discipliniranost.

Zaupanje v svoje lastne sile in zaupanje v moč Rdeče armade ter zaupanje v Partijo je iz te pešice ljudi napravilo več, kot so v resnici v vojaškem pogledu predstavljali.

Zato so bile besede prisega izgovorjene drhteče in spoštljivo. Obrazi borcev so bili resni; na njih se je zrcalila pripravljenost in globoka pretresenost.

Komandir čete je postal narodni heroj Jaka Bernard, tehnik z Bleda (Koritno), ki se je že v zgodnjih dneh partizanstva izkazal s hrabrostjo in znanjem, za komisarja pa je bil imenovan Jože Kranjc-Zakelj, nekdanji mornar, jeseniški železar, komunist in španski borec. Kraj ustanovitve te čete se imenuje Gradišče.

Dan poprej je narodni heroj Jože Gregorčič-GORENJC, vodja vojnega komiteja za jeseniško okrožje, španski borec in komunist ter jeseniški delavec, na Možaklji nad Jesenicami ustanovil Jeseniško ali Cankarjevo četo. Za komandirja je bil imenovan Polde Stražisar, jeseniški kovinar in star komunist, za komisarja pa Franc Potočnik, tudi jeseniški kovinar, komunist in španski borec. Tudi to četo je Vojni komite v začetku avgusta poklical na Jelovico. Pripeljal jo je Jože Gregorčič in tako je bil na Vodiški planini 5. avgusta na Pogrošarjevi plani iz Jeseniške in Jelovške čete ustanovljen Gorenjski bataljon, ki je nekaj kasneje prevzel ime Cankarjev. V štab so bili ob Zagarjevi prisotnosti imenovani:

- Jože Gregorčič, za komandanta
- Ivan Bertonec, za komisarja
- Franc Primožič in Jože Svigelj, oficirja bivše jugoslovanske vojske, za operativna oficirja,
- dr. Gabrovšek, za zdravnika.

Bataljon je štel le 65 moških, a je za tiste čase pomenil že krepko vojaško enoto. Imeli so 46 različnih pušk in le en mitraljez. Naj iz teh dni navedemo nekaj akcij:

- 27. julija je bila med Poljanami in Gorenjo vasjo porezana telefonska žica,
- 29. julija je Kranjski bataljon pod Storžičem ubil gestapovca Walterja Heckerja, enega pa ranil,
- v noči na 1. avgust je bil miniran most v Žirovnici,
- 1. avgusta je Jeseniška četa na Poljanah doživela ognjeni krst — udarila se je z napadajočo nemško policijo in pri tem nekaj policistov ubila, zgubila pa je dva svoja borca: Viktorja Arzenška in Ferda Korena,
- istega dne so partizani na cesti Tržič—Sv. Ana požgali telefonske in električne drogeve itd.

DRUGO SREČANJE NA POHORJU

Praksa je pokazala, da so avgusta storili čisto prav, ko se je bataljon razšel in da sta četi — jelovška in jeseniška — delovali ločeno, vsaka na svojem ozemlju. To je bilo v skladu s partizansko taktiko, kar je pomenilo, da se okupator ne sme nikjer čutiti varnega in obratno: ne sme se dogoditi, da bi premočne okupatorske sile zalotile zbrane vse partizane na enem kraju in jih v frontalnem boju razbile. Ta čas — avgust, september in del oktobra — lahko zato imenujemo prvo stopnjo šolanja partizanskih kadrov, prvo obdobje zbiranja vojaških izkušenj.

DOKUMENTI!

DOKUMENTI!

DOKUMENTI!

ZANIMIVOSTI

IZVOZ BRITANSKIH AVTOMOBILOV

V juniju je britanska industrija avtomobilov izvozila v inozemstvo 31.937 avtomobilov, medtem ko je bil izvoz v maju 29.827; od tega je 43% vseh avtomobilov kupila Evropa. Razen Zah. Nemčije, Holandije in Belgije so vsa evropska tržišča kupila v Veliki Britaniji večje število avtomobilov, kakor junija lani. Najbolj se je povečal izvoz na Švedsko, na drugem mestu je Francija. Lani je bila Kanada najmočnejši kupec britanskih avtomobilov — skupno 3998. Za njo so ZDA z 2425 avtomobilov. Povprečna vrednost avtomobilov v juniju je bila 12.500.000 funtov.

KJE UMIRAJO SLONI

Znanstveniki domnevajo, da sloni instinktivno odhajajo na neki določeni kraj, ko se jim bliža zadnja ura in tam umirajo. To domnevo skuša sedaj dokazati britanski znanstvenik Kornish. Te

dni je krenil na pot iz majhnega pristanišča Damale v Kamerunu. — Njegova ekspedicija zasleduje slona, ki so ga mladi sloni pogonjali iz črede. Kornish trdi, da ga bo spremljal, dokler slon ne bo poginil. Tako utegne odkriti legendarno pokopališče slonov. Če mu bo to uspelo, bo hipoma postal milijarder. Kornish je namreč prepričan, da bo na tem pokopališču našel najmanj milijon ton slonove kosti. Ena tona te dragocene kosti pa je vredna 8 tisoč dolarjev.

BREZ LASULJ

Zaradi velike vročine se je v Angliji zgodilo nekaj povsem nemogočega. Na razpravi nekoga londonskega sodišča so se sodniki pojavili brez tradicionalnih lasulj na glavi. Predsednik sodišča se nad tem ni zgražal, marveč jim je celo predlagal, naj slečejo tudi težke kute. Sodniki so to odbili, češ da se ne spodobijo soditi v samih srajcah.

je pred njo, ki je žela grajsko pšenično, ustavit konja jahanca in jo nadrl:

»Zakaj si prinesla otroka s seboj?«

»Zato, ker je premajhen, da bi ga samega pustila doma,« je odgovorila mlada žena.

»K vragu tvoje žetje, če boš morala vardevati še dete in poslušati njegovo dretje!« je zarohnel eurovi graščak in ukazal valptu, naj velkajoče dete odnese v grad ter ga zapre v temno vozno pod grajskim stolpom.

V praznem, gluhem in vlažnem prostoru pa je otrok vokal in vokal, dokler ni lačen in prestrašen zaspal. Sele pod noč, ko je bila grajsko pšenična požeta, je uboga mati smela priti po otroka.

Nekega dne pa se je surovost pustograjskemu graščaku kruto otepla. Ko je nedolžno dete spet

zaprl v ječo pod grajskim stolpom, sam pa odšel k hčerki, ki se je sprehajala po grajskih sobanah, je lačno in premrlo dete v vozi toliko časa vekalo in vekalo, da je prebudilo zmaja, ki je že sto let drnjohal v podzemski jami pod grajskim stolpom, in bi bil tamkaj smrčal še sedemkrat po sto let, če bi ga velkajoče dete ne prebudilo iz spanja. Prebujeni zmaj je vstal in se toliko časa zaspano pretegoval, dokler ni s svojo silno močjo raztrnil stene svojega ležišča, dokler ni razmaknil hriba, da je zavezal prepad, varj pa se je sesul grad ter pod razvalinami pokopal surovega graščaka in njegovo hčer.

Med razvalinami je ostala ceia samo grajska voza, kjer je vokal otrok, ki ga je mati poiskala ter ga odnesla domov, za vselej rešena hudobnega graščaka in grajske tlake.

Partizanska šola

Ko je okupator zasedel naše kraje, je hotel vsiliti našim otrokom tudi svojo šolo. Uspeh je bil le delen, kajti na osvobojenem in polosvobojenem ozemlju so se kmalu pričele uveljavljati partizanske šole, kjer smo se otroci že takrat učili računstva, branja, pisanja in risanja. Posebnost in priljubljenost te šole je bila zgodovina, ki takrat še ni imela tega imena. Zanimivo je bilo to, da smo pri

tej uri imeli razgovor o partizanih — junakih, ki so se borili na tem področju. Svetel zglede nam je bil s svojimi dejanji še posebej Blaž Ostrovrhar. Prav posebej pa so nam ugašale njegove pesmi, ki smo jih brali v šoli ali pa jih je sam deklamiral na mitingih.

Vem, da sem o partizanih in akcijah, ki so jih opravili, vedel takrat več kot zdaj, da ne rečem kar več, kot ve danes mladina o motorizaciji ali filmu.

Razen tega smo se v partizanski šoli pogovarjali tudi o poklicih, o partizanskih akcijah, učili smo se igrice in skeče in se pogovarjali o svobodi. Skratka, lepo je bilo v tej šoli.

Se danes se nasmem, ko se spomnim partizanske ure računstva. To, da pride v borbi na enega partizana deset Nemcev, smo štisali meštetrokrat. Ta primer je uporabila tudi naša učiteljica, rekot: »Koliko mora biti v borbi partizanov, če napade deset Nemcev?« Odgovor je bil enoglasen in pravičen.

Drugo vprašanje pa je bilo težje. »Koliko partizanov mora biti v borbi, če napade osemnajst Nemcev?« Ta odgovor je posredoval pionir Matevž, ki mu je takrat ni manjkalo humorja. Rekel je: »Če napada osemnajst Nemcev, sta pa dovolj en partizan in ena partizanka.«

Odgovoru smo se nasmeli — kljub temu, da je dosti časa v resnici prišlo do takega neenakega razmerja.

NAJBOLJ DEŽEVNO MESTO NA SVETU

V severozahodnem delu Indije je naselje Čerapane, najbolj deževno mesto na zemlji. Med letom pade tam približno 11,5 m atmosferskih padavin. To se pravi, da bi padavine, če ne bi bilo odtekanja v reke in pronicanja v zemljo, pokrile površine tega kraja s stojem vodo, debelimi 11,5 m.

V Indiji so tudi drugi predeli, kjer je mnogo padavin. Zaradi tega se reke večkrat izlivajo iz svojega korita in takrat nastanejo katastrofalne poplave. Najhuje je, ker kirodili in kače plavajo po vodi, in je za ljudi, ki prebivajo v teh predelih, edina rešitev, da splezajo na drevesa.

Med največje prometne nesreče stejejo letos ugonitve 16 ameriških turistov, moških in žensk, ki so našli smrt 55 m globoko pod vodo Vierwaldstätterskega jezera v Švici. Avtobus z ameriški turisti, ki so prepotovali Evropo, je strmoglavil s ceste v jezero in obležal na dnu. Na sliki vidimo dviganje avtobusa z jezera

Hans Werner Richter

POHVALJENI

»Kaj neki pomeni tole?« je vprašal Grundmann. »Najbrž spet kakšna obalna zaščita,« je dejal Bejlerke. Ustavili so se tik nekega meca. Vrtovi pred hišami, polni sadja, so bili videti zapuščeni in prazni. V hišah ni bilo videti žive duše. Mimo je prišel Buschmann. »Pripravite se. Naša četa bo zasedla mesto.« »Razumem, gospod narednik,« je dejal Grundmann. »Nehaj že s tem, razumem gospod narednik,« je dejal Guehler. Grundmann je zardel in molčal. Prebivalstvo je zapustilo mesto. V vilah ob morju, ki so bile zgrajene kakor palače, je vladala tišina. Po vrtovih su žuboreli vodometi, toda na drevesih je viselo gnilo in posušeno sadje. Vrata vil so bila na stečaj odprta. Po marmornatih ploščicah je komazelo mravelj. »Južno od mesta boste prevzeli neki top,« je dejal Buschmann. V loku so šli skozi mesto. Trudni in jezni so vlekli svoje strojnice z zabojčki za naboje. Mimo se je pripeljal Hahnemann na motornem kolesu. »Konz bo ordonance pri naredniku,« je dejal. »To je pravilno,« je dejal Bejlerke. »Zdaj imamo dve strojnici in top s tremi možmi.« Top je bil vgrajen v skalo tik ob morju. Stopili so v hišo poleg pečine. Zabojčke za naboje in stroj-

niel so pustili na cesti in vstopili. V kuhinji so našli lonce masti, kos slanine in v kotu kup krompirja. Guehler je prišel lupiti krompir. »Strahotno lačen sem,« je dejal. Grundmann je brskal po štedilniku in poskušal spkurtiti. »Človek, Guehler, tukaj kar mrigoli mravelj,« »Naj mrigolijo,« je dejal Guehler. Bejlerke je zblezel v prvo nadstropje. Skozi tanke zidove je bilo slišati njegove korake v težkih, ekovanih škornjih. Zaslišali so zamolke zvoke gramofona. Bil je nekakšen ameriški swing. Razrezal je krompir na tanke rezine in jih vrget v ponev. Po stopnicah je prišel Bejlerke. »Za vraga,« je dejal Guehler, »Bejlerke postaja sočoben.« »Ti, zdi se mi, da zgoraj ni nekaj v redu,« »Zakaj?« je dejal Guehler. »Bele postelje, pernice, diši pa kakor v...« »No, torej,« je dejal Guehler. Iz poneve sta jemala pečeni krompir in ga jedla. Po škornjih so jima lazile mravelje. Bejlerke jih je odganjal z vilicami. »Golazen,« je dejal. Sta sta gor in planila na postelje. Postelje so bile mehke in bele, vonjale pa so sladkobno omamno. Guehler si je sezul škornje in planil na posteljo. »Skoraj tako kot doma,« je dejal. Bejlerke je sedel pri odprtem oknu. Zunaj je poživelo morje, svinčeno in mrtvo. Na obzorju so visle večerne sonce. Počasi so drsele prek morja. Bejlerke je postavil predse gramofon. Navijal je venomer isto ploščo z ameriškim swingom. Grundmann je lezel na posteljo zraven Guehlerja. Nekaj časa je tiho ležal poleg njega. Zatem je nenadoma dejal: »Kaj misliš, bomo dobili vojno?« Guehler je molčal. »Ti, povej no, verjameš, da bomo dobili vojno?« je znova pričel. »Ne verjamem,« je dejal Guehler.

»Vsi mnogo govorijo, sedaj, po Stalingradu in Tuniziji. Pravijo, da nas bodo Američani prehiteli.« »Kdo pravi?« »Oni v delovnici,« je dejal Grundmann. »Morda imajo prav.« Grundmann je na pol vstal in se poskušal zarezati Guehlerju v obraz. »Ti,« je dejal za teta, »in ti jim verjameš?« »Da,« je dejal Guehler, »verjamem.« »Potem si proti Hejlerju.« »Da, jaz sem proti Hejlerju.« »Pa verždar se boriš zanj.« »Ne,« je dejal Guehler, »le kolesee stroja sem, ki ne more izskočiti.« »In čemu ne?« »No, da,« je dejal Guehler, »sodišče, ukaz za ustrelitev, saj sva več.« »Tega se bojiš?« »Da,« je dejal Guehler. Grundmann je umolknil. V sobi je bilo vse tiho. Bejlerke je zavstavlil gramofon. Njegova senca se je razprostirala v zarji pred odprtim oknom. »Potem želiš da bi drugi zmagali,« je znova pričel Grundmann. »Bolje bi bilo za nas.« »In ti se kljub temu boriš proti njim?« »Da, in to je ta neumnost,« je dejal Guehler. Oba sta utihnila. Bejlerke je brskal po omarah. Vse je vzel ven in pometal na tla. Čevlje, pudernice, stekleničke in perilo. Izbrskal je rožnato spalno srajco in jo pomohl pod nos Guehlerju. »Povohaj, kako smrdi.« »Pusti nas smrčati, čas je že,« je dejal Guehler. Obrnil se je na bok. Bejlerke je razprostiral srajco. »Ženska, prava, pravcata ženska, si lahko predstavlja?« Stopil je h Grundmannu in mu zalčičal spalno srajco v obraz. »Kakšna čipa,« je dejal Grundmann, »morda je bila čipa.« »Kaj veš o cipah, ti detece,« je dejal Bejlerke. »Znova je sedel v okno. Zatem je v sobi vse utih-

nilo. Slišali so le morje, ki je pljuskalo ob obalo. Guehler je vonjal vsiljiv, sladkoben duh, ki je prihajal iz bliazine. »Ženska,« je pomislil, »ljubi bog, ženska.« Zraven njega je globoko in težko dihal Grundmann. »Morda je bila lepa,« je premišljeval Guehler, »lepa, kakor ženske na sprehajališču v Frascatiju, ki ležijo zdaj pod ruševinami.« »Mravlje,« je zašepetal Grundmann, »čutiš?« »Morda je ležala tukaj pred nekaj dnevi,« je pomislil, »in imela mlade ter vitke noge.« »Mravlje,« je dejal Grundmann, »slišiš, Guehler, mravlje prihajajo.« »Morda je bila sama,« je premišljeval, »njen mož pa med onimi, ki sem jih odpeljal v ujetništvo.« »Mravlje,« je zavpil Grundmann. »Kdo?« je na pol v snu vprašal Guehler. Potem je skočil. Po telesu so mu lezle mravlje. Povsod jih je čutil, pod pazduho, na prsih, med nogami. V sobi je lila blede mesečina. Postelja je bila vsa črna od mravelj. »Ven od tod, ven!« je vpil Grundmann. S škornji v rokah je stekel po stopnicah. Bejlerke je še vedno sedel pri oknu. »Da,« je dejal, »ven z vami!« Guehler je drvel za Grundmannom po stopnicah. Pritekel je do pomola in zmetel obleko s sebe. »V vodo, naglo, v vodo!« je vpil Grundmann. Slekta sta se in vrgla oblačila po tleh. »Hladno je,« je dejal Guehler. Koža ga je pekla. Skočila sta v vodo in plavala ob obalo. Mesečina je kakor širok, svetel pramen, ležala na morju. »Nezaslišano,« je dejal Grundmann, »od kod toliko mravelj?« »Iz zemlje.« »Ne vem, Bejlerke ne bi smel brskati po tisti nočni srajci.« »Čemu ne po nočni srajci?« »Ne vem,« je dejal Grundmann, »morda...« »Nikar ne bodi babjeveren!« je dejal Guehler.

Na Bledu med belim in črnim

BILO JE PRED TRINAJSTIMI LETI ...

O septembrskem gigantskem turnirju Bleda se bo v šahovskem svetu še mnogo govorilo, zdaj — pred velikim dogodkom, pa se ra- je spominjamo časov črno-bele mrzlice v 30-letnem presledku med blejskima veleturnirjema, med letnicama 1931 in 1961. — Vmes, nekoliko bliže današnjemu datumu — med 13 leti, se je na primer petdeset let najslavnejših šahovskih svetovnih prvakov, ki so bili na našem planetu — za naziv »svetovni prvaki«. V lase se si tedaj skočili Botvinič, Keres, Smislov, dr. Euwe in Reshewsky. Slednji, tedaj ameriški prvak, je bil že pravi mož, s častitljivo plešo, zato njegova bera »v lasanju« ni bila najboljša ... sicer pa neberimo, kako je znameniti match potekal!

Obnovimo prijetne spomine zlasti zato, ker se še vedno lahko zgodi, da vseh teh pet šahovskih velemojstrov čez štirinajst dni pozdravimo na Bledu. To je sicer tvegana napoved, saj je dr. Euwe že izjavil, da ne more sodelovati («Skoraj zanesljivo pa me dva, tri dni najdejo na Bledu kot gledalca»). Je dejal v opravičilo nezaposlenosti, medtem ko Samuel Reshewsky že okleva, sovjetska šahovska zveza pa je predlagala naši, da bi jo namesto povabljenih zastopali raje Talj, Petrosjan, Keres (torej ta klub vsemu), Geller in Stein. Kljub temu se SZS še vedno poteguje za Botviniča in Smislova, tako da bomo dokončno zvedeli, če prideta ali ne, šele pred pričetkom jubilejnega turnirja. — Lahko smo optimisti in pričakujemo skorajšnji stisk rok petorice, ki se je 1948. leta borila za svetovno šahovsko krono, ki so jo pred njimi nosili le štirje veliki kraljevske igre!

Februar je sel h kraju, ko se je v Schweningenu na Nizozemskem zbralo omenjenih pet velemojstrov šaha, ki so si prej priborili pravico sodelovanja v igrah za svetovno šahovsko prvenstvo. Tu so dvakrat igrali vsak z vsakim. — Najboljši med njimi je bil sovjetski šampion Mihail Botvinič, ki je od osmih odigranih partij 4 dobil in 4 remiziral. Bil je zares od-

ličen ter je v vseh delih igre prekašal svoje nasprotnike, tako v otvoritvi kot v pozicijski srednji igri in točnih končnicah. Razen tega se je odlikoval še s precejšnjo hladnokrvnostjo v težavni obrambi. — Drugo mesto si je na Nizozemskem pribral ameriški velemojster Reshewsky, ki je osvojil 4 točke in pol. Zlasti se je odlikoval z razvijanjem originalne igre, polne zapletov, težave pa mu je delala časovna stiska. — Keres je odigral nekaj izvrstnih partij z genialnimi kombinacijami, toda igra Botviniča in Reshewskega mu ni godila, tako da je skupaj s Smislovom osvojil po 4 točke. Ta (kasneje svetovni prvaki) je takrat popolnoma opravil udeležbo med najboljšimi šahisti sveta, saj je bil dotlej le malo izkušen. — Več so pričakovali od dr. Euweja, bivšega svetovnega prvaka, ki pa je vidno ponuštel ter osvojil le točko in pol iz osmih iger.

11. aprila so turnir z 11. kolom nadaljevali v Moskvi. Vsak je tu še trikrat igral proti vsakemu, po dobrem mesecu dni pa smo dobili novega svetovnega šahovskega prvaka. Sovjetski šahovski šampion Mihail Botvinič je namreč v preostalih petnajstih kolih opravičil vzpon v prvem kolu, saj je svoj neskok od četrtega kola, ko je na Nizozemskem prišel v vodstvo — stalno povečeval, dokler ni štiri kola pred koncem izvedel, da ga tudi teoretično ne more prehiteti nobeden od štirih nasledovalcev. Od 20 igranih partij jih je polovico odločil sebi v prid, 8 jih je remiziral, medtem ko sta ga premagala le Reshewsky in Keres, s 14 točkami je torej osvojil 70 odstotkov možnih točk, kar je vsestranski uspeh. Z vsakim tekmečem je zabeležil zmagovit rezultat — proti Keresu 4:1, proti Reshewskemu 3,5:1,5, proti Euweju prav tako 3,5:1,5 ter proti Smislovu 3:2. — V moskovskem delu turnirja je razvil izredno igro velemojster Smislov in si je z 11 točkami zagotovil drugo mesto med najboljšimi. 27-letnemu so po tem uspehu preokovali sijajno prihodnost, kot vemo, jih ni razočaral ... Botvinič ga je uspel le enkrat premagati, sicer pa je od-

pravil Euweja s 4:1 in Reshewskyja s 3:2; le še Keres je imel z njim boljšo bilanco — 3:2. Smislov je bil zlasti močan v otvoritvah in v manevrski srednji igri, razen tega pa je odigral nekaj blestečih končnic. — Tretje in četrto mesto sta si v skupni razvrstitvi razdelila Keres in Reshewsky — vsak z 10 in pol točke. Keres je 8-krat zmagal, 5-krat remiziral in 7-krat izgubil (boljši je bil proti Smislovu in Euweju — 4,4:0,5) — medtem ko je Reshewsky zabeležil 6 zmag, 9 remijev in 5 porazov (trazen s Keresom je imel pozitiven rezultat tudi z dr. Euwejem — 4:1). Medtem ko so bili strokovnjaki splošnega mnenja, da je bil Reshewsky kot pretežen praktik v izvrstni formi in da je dosegel največ, kar je znal in mogel, so od Keresa pričakovali, da se bo z Botviničom ostreje boril za najvišji naslov. — Dr. Euwe je bil tedaj v slabi formi, kar se je posebno odražalo v srednji igri. — Njegova moč je v teoriji in obsežnem znanju, v kombinaciji in laviranju pa je slabši. Tudi živčno ni dobro vzdržal napornega tekmovalja, kar ga ovira vse od največjega uspeha, ki ga je dosegel v Groninghenu.

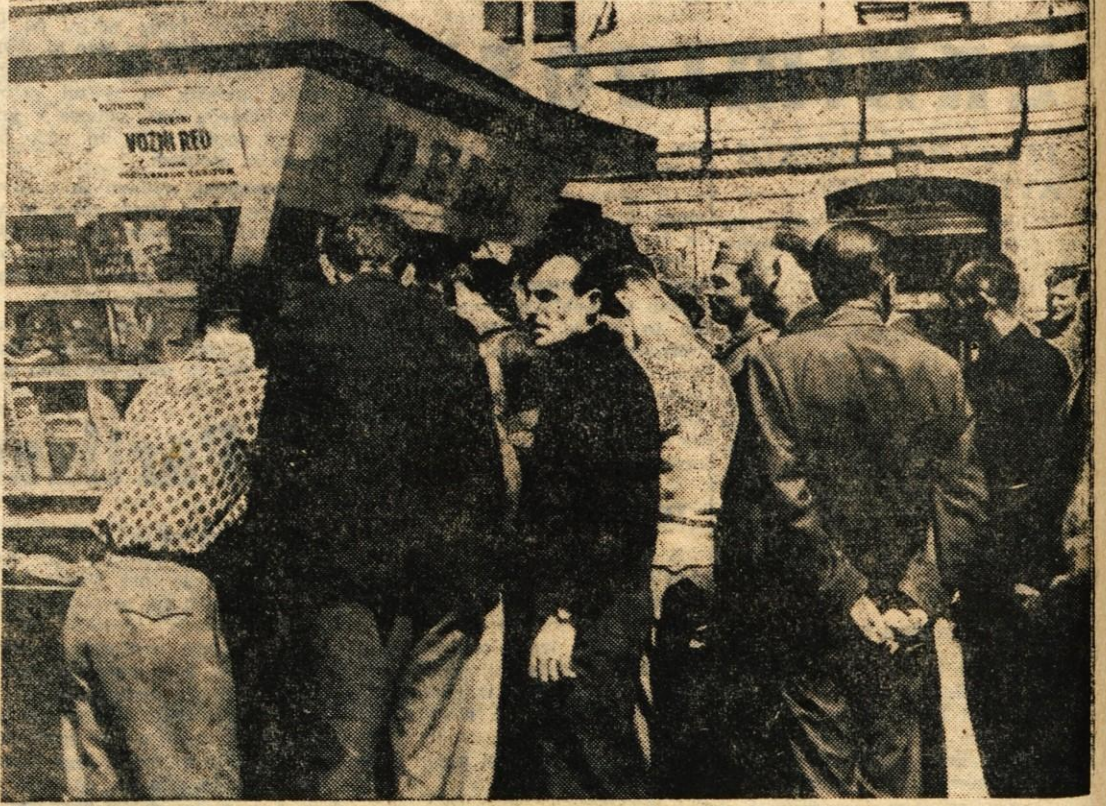
Botvinič je torej 1948. leta postal peti svetovni prvak črno-belih polj. Ta naslov mu trenutno še pripada, čeprav je bil od tedaj tudi že lasti mlajših — Smislova in Talja. Mihail Botvinič združuje kot šahist veliko nadarjenost, ostro logiko, znanstvenost v teoriji in praksi ter izredno marljivo in borbenost. On ni šahist, ampak tudi doktor in inženir elektrotehnike ter izumitelj. Šahovska pot večkratnega svetovnega prvaka vodi neprestano nazaj od leta 1925, ko je komaj 14-letni deček v simultanki premagal takratnega svetovnega prvaka Capablancu, preko leta 1927, ko je 16-letni postal mojster ter leta 1931, ko je prvič osvojil prvenstvo Sovjetske zveze. 37 let star je prvič postal svetovni prvak, upamno pa, da ga bomo letos, ko se je srečal z Abrahamom, spet polnega šahovske moči, pozdravili na Bledu, v družbi s Smislovom, Keresom, Euwejem in Reshewskim, ki jih

je moral premagovati na prvi potki k največjemu uspehu.

J. Zontar

MIHAEL BOTVINIK ODLIKOVAN Z REDOM RDEČE ZASTAVE — do sedaj največja trofeja v sovjetskem športu

Mihaila Botviniča, svetovnega šahovskega prvaka, je Prezidijski vrhovnega sveta Sovjetske zveze ob njegovi 50-letnici rojstva, 17. avgusta leos, odlikoval za uspešno delo na področju šahovske igre in znanosti, ter razvoja šaha v Sovjetski zvezi, z redom RDEČE ZASTAVE. To je največje in hkrati prvo takšno odlikovanje v sovjetskem športu.

Takole se »borijo«, kadar kopajo v Kranjski »Sport«

OKRAJNO PRVENSTVO V TABORNIŠKEM MNOGOBOJU za leto 1961 Žirovničani in Kranjčani

Kranj Pretelko nedeljo je bilo v Kranjski okrajno prvenstvo v taborniškem mnogoboju za leto 1961. — Taborniki so tekmovali v postavljenih šotorov, prenašanju vesti na daljavo s pomočjo Morseove abecede in semaforjeve abecede in orientacijskem krosu. Udeležba je bila zaradi dežja nekoliko manjša — vendar so bili kljub temu v nekaterih disciplinah doseženi dobri rezultati.

Okrajno prvenstvo v taborniškem mnogoboju za leto 1961. — Taborniki so tekmovali v postavljenih šotorov, prenašanju vesti na daljavo s pomočjo Morseove abecede in semaforjeve abecede in orientacijskem krosu. Udeležba je bila zaradi dežja nekoliko manjša — vendar so bili kljub temu v nekaterih disciplinah doseženi dobri rezultati.

Okrajno prvenstvo v taborniškem mnogoboju za leto 1961. — Taborniki so tekmovali v postavljenih šotorov, prenašanju vesti na daljavo s pomočjo Morseove abecede in semaforjeve abecede in orientacijskem krosu. Udeležba je bila zaradi dežja nekoliko manjša — vendar so bili kljub temu v nekaterih disciplinah doseženi dobri rezultati.

Za dobre odnose gre

Odgovor na članek „Zakaj z dvema reketoma“

Na članek »Zakaj z dvema reketoma?« objavljen v Glasu 19. avgusta nam je namizno teniški klub Mladost iz Kranja poslal naslednji odgovor, ki ga v celoti objavljamo:

Odbor namizno-teniškega kluba Mladost je članek pazljivo prebral in prišel do zaključka, da je pomanjkljiv in da razbija dobre interne odnose med namiznoteniškima kluboma Triglav in Mladost.

Ze sam naslov članka daje podudarek drugemu delu, v katerem »rešuje« tov. ing. Rebolj, odbornik NTK Triglav, vprašanje perspektivnosti razvoja namiznega tenisa v gorenjski metropoli. — V omenjenem članku sta navedeni dve možnosti rešitve tega problema, in sicer združitve med namiznoteniškima kluboma Triglav in Mladost ter prestop Čadežev in R. Freliha k namiznoteniškemu klubu Triglav. Po navedenem naj bi bila jedro problema omenjena igralca. Ze to pa da misliti, kaj se skriva za tem: novačenja kvalitnih igralcev in to na zelo čuden način preko časopisa, to je s pomočjo pritiska javnosti. Ta način postopanja pa samo jemlje voljo igralcem in funkcionarjem NTK Mladost do dela in čemu sploh je to potrebno?

Po našem mnenju združitve ne pride v poštev, kajti v tem primeru bi bil zadan udarec masovnosti, igri z belo žogico na desnem bregu Save. Pri NTK Triglav bi lahko trenirali le najboljši, pa tudi oddaljenost ima tu svoj namen. NTK Mladost ima precejšnje težave zaradi pomanjkljivih prostorov za trening, vendar je za dobro voljo uspeval, kar kaže prav primera Čadežev in Freliha. Training in začetniška šola, ki to je ime INTK Mladost v pretelki sezoni pa je pokazala, da je med pionirji na desnem bregu Save dovolj navdušenih simpatizerjev namiznega tenisa. Glavna naloga vsakega športa in kluba je, da krepi telo in bistri um celovnega človeka, predvsem pa mladine, ki je še v razvoju, ne da vzgaja tekmovalce, ki bi jih potem na določeni kvalitni ravni prevzemal neki drugi klub.

Vendar pri tem ne smemo biti ozki. Pred očmi moramo imeti, da iz kvantitete nastaja kvaliteta. Tak vzpon pa moramo takim športnikom sami omogočiti. V našem primeru sta to Čadeževa in R. Frelih. Odbor NTK Mladost je že mnogo pred temi dogodki raz-

pravljal, kako bi jima omogočil nadaljnjo pot navzgor, da ne bi ostala pod vrhom. Hkrati pa je NTK Triglav pokazal interes za omenjena igralca in je tov. Rebolj

Danes Odred: Mladost

Pokalna rokometna tekma, ki bi morala biti odigrana v nedeljo na igrišču Mladosti v Stražišču, bo danes v sredo z začetkom ob 17. uri

dejal tov. Djordjevič, odborniku Mladosti, da bi se o tej stvari pogovorili predstavniki obeh klubov ter da bi sestanek sedical NTK Triglav, toda od tega kluba ni bilo nobene besede.

V omenjenem članku je navedeno tudi naslednje: »CADEŽEVA je že pristala za prestop k Triglavu ...« kar pa sploh ni točno. Če se družina Čadežev ne bi preselila na Zlato polje. Čadeževa sploh ne bi prestopila k Triglavu. Razen tega NTK Triglav sploh še ni zahteval njene izpisnice, NTK Mladost pa je še tudi ni izdal, kajti Čadeževa mora izpolniti še neke obveznosti do matičnega kluba. Toliko o prestopu Čadežev.

»Kako pa s Frelihom? Citiramo naslednje besede: »Ta bi tudi že prestopil k Triglavu, vendar ga ovira njegov starejši brat, ki temu nasprotuje. Upam, da bomo tudi to uredili.« Mi tudi upamo, toda ne na tak način, kakor ga je prikazal tov. Rebolj, sodelavcu Glasu. Iz teh besed se vidi, kakor da je klub popolnoma neizinteresiran, toda mi menimo, da se bo

NTK Triglav najprej pogovoril z odborniki Mladosti, da je njegov klub vsekakor zainteresiran za njegov nadaljnji razvoj, saj samo mi vemo, koliko sredstev in časa je bilo porabljenega zanj. — Toda mi mu želimo še boljše razvoje, da bi dosegel še boljše kvaliteto, saj to je tudi smoter vsakega kluba, da so njegovi igralci kvalitetni. Več o tem pa se lahko pogovorimo skupaj z NTK Triglav, ampak samo za mizo, ne pa da to zadevo vlačimo po časopisih in tako škodujemo — komu drugemu — če ne sami sebi.

NAMIZNOTENIŠKI KLUB MLADOST

ZVEZNO PLAVANJE ZA JUGO CUP

Triglavani še zadnjič klonili

Pretelko nedeljo zvečer so plavalke in plavalci kranjskega Triglava še zadnjič nastopili v tekmovalju za jugoslovanski pokal, in sicer so se v Zagrebu srečali z domačo Mladostjo. S tem srečanjem, ki so ga domačini odločili v svojo korist s 14.229 : 13.329 točkam, se je tudi končalo tekmovalje v severni skupini tekmovalja za Jugoslovanski pokal. Kot je znano, je zmagal beograjski Partizan, pred zagrebško Mladostjo, reškimi Primorjem in kranjskim Triglavom.

Vse štiri ekipe se bodo sedaj srečale še v finalu s štirimi ekipami južne skupine. Finale tekmovalja bo od 3. do 5. septembra v Beogradu.

Kranjčani so to pot nastopili v okrnjeni postavi, zato je bilo že v začetku pričakovati poraz. Nastopili so brez Koermurja, ki te dni gostuje v Budimpešti, in zato so nekateri tekmovalci plavali na progah, ki niso njihove specialne discipline.

ŠPORT

zastopali taborniki iz Kranja in Žirovnice.

Postavljanje šotorov je v nedeljo močno močil dež in zato niso bili doseženi posebni rezultati. — Naslove prvakov so osvojili pri tabornikih od 11 do 15 let borbeni Kranjčani in tabornice iz Žirovnice, v skupini od 15 do 18 let so z dvojno zmago pri moških in ženskah pripravili presenečenje letošnjega prvenstva. V skupini nad 18 let pa so za 0,5 točke zmagali Kranjčani pred Žirovničani, medtem ko so tabornice iz Kranja porazile vse nasprotnice.

Pri signalizaciji, to je prenašanju vesti na daljavo s pomočjo Morseove in semaforjeve abecede so presenetile Kranjčanke, ki so dosegle boljši čas od vseh fantov. Drugače so bili doseženi pričakovani rezultati. V orientacijskem krosu je bila zelo ostra borba v moški skupini nad 18 let med Kranjčani in Žirovničani, ker je šele kros odločil, kdo bo potoval v Koper.

Proga za kros je vodila z Zlatega polja, skozi Struževo, Okroglo, mimo Police do cilja pred Dijaškim domom. Proga je bila

dolga 6 km in tekmovalci so morali med potjo odgovorjati na vprašanja iz NOB, zgodovine taborništva, risati skico terena, ocenjevati višino dreves itd.

Tako bodo v Koper potovali: v skupini A od 11 do 15 let — moški Kranj, ženske Žirovnica — v sku-

pinji B 15 do 18 let moški Žirovnica, ženske Žirovnica — v skupini C nad 18 let moški Žirovnica, ženske Kranj.

Vsekakor so nas presenetili Žirovničani s 4 osvojenimi prvimi mesti, razočarali pa so nas domačini z zelo slabimi rezultati. O.

Tiskovna konferenca ob velikem šahovskem turnirju na Bledu

Botviničkovo prijavo še pričakujejo

LJUBLJANA, 22. avgusta — Na tiskovni konferenci, ki jo je prireditveni odbor velikega šahovskega turnirja na Bledu — v počastitev 30-letnice turnirja, ki ga obravnava vsaka šahovska zgodovina »BLED 31« — pripravil včeraj v Ljubljani, so sporočili, da se bodo septembrskega velemojstrskega turnirja udeležili:

TALJ, PETROSJAN, GELLER, FISCHER, NAIJDORF, SZABO, PACHMAN, OLAFSSON, DONNER, GLIGORIČ, MATANOVIČ, IVKOV, BERTOK, GERMEK, PARMA in dr. TRIFUNOVIČ.

Pričakujejo še Larsenovo prijavo ter odgovor na trikratno povabilo svetovnemu prvaku Botviniču. Turnirja se bo udeležil tudi drugi ameriški predstavnik — morda Reshewsky, ali Benkö. Tablico bodo verjetno izpolnili še z imeni Udovčić, Robatsch (mednarodni mojster iz Avstrije) ter z novim svetovnim prvacom, če tega naslova ne bo priboril Parma. M. Z.

Priprave kranjskih plavalcev

Kranj, 22. avgusta — Po zelo napornih predfinalnih tekmovaljih za jugoslovanski pokal so kranjski plavalci odpotovali na 8-dnevne priprave v Izlake. Voda v domačem bazenu je namreč premrzla za trening.

Če bodo kranjski plavalci v Izlakah za finalni nastop v Beogradu kar najbolje pripravili. Kot so nam povedali nekateri funkcionarji v klubu, menijo, da bodo osvojili peto ali šesto mesto.

Waterpolisti odpotovali v Split

Kranj, 22. avgusta — Na skupne priprave za finalni nastop v II. zvezni waterpolo ligi so odpotovali tudi kranjski waterpolisti, in sicer v Split. Finalno tekmovalje v II. ligi bo v Subotici. Dotlej bodo Kranjčani trenirali v Splitu, kamor so odpotovali po dveh nastopih v Zagrebu. Mladost — kan-

STRELSKI TROBOJ

Izola Minulo soboto in nedeljo je približno 100 strelcev in strelk iz Predoselj, Izole in Tobačne tovarne iz Ljubljane v Izoli praznovali 20-letnico vstaje. Ob tej priložnosti so izvedli tudi strelsko tekmovalje z različno puško; nastopile so moške in ženske ekipe. Vrstni red tekmovalja je bil naslednji:

Ekipno, moški: Predoslje 1618, Tobačna tovarna 1531 in Izola 1519 krogov od 2000 možnih.

Posamezno: Ciglič 176 (Predoslje), Krsto Čarko 173 (Izola), Majda Orebar (Predoslje) 171 (tekmovala v moški ekipi) krogov itd.

Ekipno, članice: Izola 734, Tobačna tovarna 690 in Predoslje 626 krogov od 1000 možnih.

Posamezno: Jozepina Škraba — Izola 178, Brezar — Predoslje 170, Alenka Lupinc — Tobačna tovarna 160 krogov.